

13. dělostřelecký pluk
neponechává nic náhodě

DEKONTAMINACE UPROSTŘED LESŮ

strana 26

Vojáci 102. průzkumného praporu se zúčastnili mezinárodního cvičení Clear Sign 2021 ve slovenské Lešti
strana 8

Mezinárodní cvičení prověřilo schopnosti operátorů speciálních sil
strana 22

Jeho výrobky zachraňují lidské životy
strana 32

Výcvik v reálném prostředí připravuje vojáky na obtížné situace
strana 44

VELITELSKÉ SHROMÁŽDĚNÍ

Na Ministerstvu obrany se konalo velitelské shromáždění, které projednalo plány armády na příští rok. Naposledy se ho ve funkci ministra zúčastnil Lubomír Metnar. Za to nejdůležitější, čeho se podařilo dosáhnout, označil rostoucí rozpočet na obranu, moderní zbraně pro vojáky i podporu českých zbrojních firem.

Ministr Metnar byl ve funkci tři a půl roku, na shromáždění velitelů své působení krátce zrekapituloval. „Šlo o jedno z nejzajímavějších a nejhektičtějších období mého života. Budu na něj rád vzpomínat,“ uvedl v projevu a poděkoval náčelníku Generálního štábu AČR armádnímu generálovi Aleši Opatovi i všem ostatním za spolupráci.

Generál Opat na oplátku vyjádřil dík ministru za to, že se mu podařilo rozhybat armádní zakázky. „Pevně doufám, že s novou vládou se nám bude také dobře spolupracovat. Naše země to potřebuje. Dvě procenta HDP jsou nutností a oceňuji, že se to objevilo jako jedna z priorit nové koalice,“ prohlásil náčelník Generálního štábu.

Ozbrojené síly pandemii zvládly

Asi nejvýrazněji zasáhla v posledních dvou letech do práce vojáků koronavirová pandemie. Lubomír Metnar vyjádřil hrdost nad tím, jak ozbrojené síly situaci zvládly a jak v těžkých dnech pomohly a stále pomáhají celé republice. Nasazení armády se podle něj promítlo do rostoucí důvěry veřejnosti. „Armáda má důvěru tří čtvrtin lidí. To je naprosto skvělé číslo, ale také obrovský závazek. Zná vás a vím, že mu dostojíte,“ prohlásil.

Oproti roku 2014

dvonásobný rozpočet

K výrazným úspěchům končícího ministra jednoznačně patří vzrůstající obranný rozpočet. „Výdaje na obranu rostou historicky nejvyšším tempem. Od roku 2014 se náš rozpočet zdvojnásobil, což je v rámci státní správy naprosto bezprecedentní vývoj,“ sdělil. Při nástupu do funkce v roce 2018 byl rozpočet 59 miliard, letos přes 85 miliard. Za posledních sedm let je z 30 členů NATO Česká republika na sedmém místě v tempu růstu.

Uzavřeno 42 000 smluv

Stejně jako se zvýšily investice do obrany, podařilo se rovněž rozpočítat akviziční proces. Protože hlavním úkolem armády je zajišťování obrany státu, musí se její vybavení průběžně modernizovat. „Od mého příchodu na ministerstvo bylo napříč resortem uzavřeno 42 tisíc smluv za 150 miliard korun, 97 procent z toho s domácími dodavateli. Investice do obrany se

tedy pozitivně odrážejí i v růstu HDP, výběru daní i zaměstnanosti,“ vyzdvihl Metnar.

Nedávno ministerstvo uzavřelo smlouvu na francouzská děla ráže NATO a izraelské protiletadlové komplety SHORAD. Vojáci dostanou či už dostali nové ruční zbraně, vrtulníky, radiolokátory MADR, letouny CASA, přenosné raketové komplety, obrněná vozidla pro bojové jednotky i chemiky, terénní automobily, balistickou ochranu a další.

Snadnější nákup vojenského materiálu podporí Agentura pro mezivládní obrannou spolupráci (AMOS), která vznikla letos na jaře. Jejím cílem je podpora prodeje vojenského materiálu na mezivládní úrovni. Podle Metnara po podobné podpoře volaly české firmy už mnoho let, takovýmto nástrojem disponuje jen sedm států na světě, nyní i ČR.

Boj proti terorismu nevzdáme

Ministr také vojákům poděkoval za dvacetileté působení v Afghánistánu, které bylo nejdelším a největším zahraničním nasazením v novodobé historii české armády. Zmínil i další místa nasazení – alianční angažmá v Pobaltí, jehož jsme dlouhodobě pevnou součástí a má „velký význam i pro přímé zajišťování naší bezpečnosti“. V Mali vojáci úspěšně zvládli naše první velení mezinárodní vojenské mise i přesto, že v zemi proběhl státní převrat. „To nás ale nesmí nijak odradit. V Africe působíme v boji proti terorismu a to je boj, který nikdy nevzdáme,“ zdůraznil v závěru projevu končící ministr obrany.

Připravila redakce A report, foto: prap. Petr Dohnal

OBSAH

Chceme armádu akceschopnou a efektivní	4
„Stodvojka“ cvičila v Lešti	8
Vojáci 102. průzkumného praporu se zúčastnili mezinárodního cvičení Clear Sign 2021 ve slovenské Lešti	
Doupovskými horami hřměly hranické minomety	12
Fotoreportáž	
Jednotka s unikátními schopnostmi	14
Představujeme 214. letku oprav letecké techniky	
Na motorce kolem světa za pár korun	18
Po dvou letech zase na vodě	21
Součinnost na jedničku	22
Mezinárodní cvičení prověřilo schopnosti operátorů speciálních sil	
Média hrají zásadní roli	24
Cvičení, na kterém se nebojovalo, ale odstrašovalo	
Dekontaminace uprostřed lesů	26
13. dělostřelecký pluk neponechává nic náhodě	
Dragon umí „zatopit“	30
Civilu se nezalekl	32
Bývalý průzkumník, jehož výrobky zachraňují lidské životy	
Pomáhá nevidomému vozíčkáři	36
Příběh vojáka, který získal ocenění Dobrovolník Pardubického kraje	
Vojenský pětiboj má v armádě zelenou	38
Letos tento sport oslavil čtvrtstoletí v Armádě ČR	
Vteřinové lepidlo pomohlo k vítězství	40
Česká výprava si z mistrovství v MMA přivezla jedenáct medailí	
Navyšují schopnosti a modernizují	42
Centrum simulačních a trenažerových technologií vstupuje do nové etapy	
Když zazní MASCAL	44
Výcvik v reálném prostředí připravuje vojáky na obtížné situace	
Vzpomínka na ty, kteří se nevrátili	49
Modelářské umění připomíná padlé vojáky z Afghánistánu	

CHCEME ARMÁDU AKCESCHOPNOU A EFEKTIVNÍ

V úvodu Konceptu výstavby Armády České republiky 2030 je napsáno: „Svět se změnil a my tomu musíme přizpůsobit naši obranu. Bezpečnostní prostředí a hrozby se vyvíjejí, zahrnují více domén, technologií, metod i více regionů. Nechceme armádu pro minulé války, ale armádu připravenou na 21. století. Z toho jasně vyplývá, jaké mají být schopnosti a struktura armády.“ O tom, jak se letos vyvíjel proces modernizace armády a že je třeba reflektovat zkracující se reakční dobu na vznikající konflikty, je rozhovor s generálmajorem Ivem Střechou, ředitelem sekce rozvoje sil Ministerstva obrany.

Byl rok 2021 pro sekci rozvoje sil MO významný v oblasti výstavby a rozvoje Armády České republiky?

Letošek byl pro sekci, a tedy i pro rozvoj armády, úspěšný. V oblasti vyzbrojování se nám podařilo společně s ostatními sekcemi MO dotáhnout do fáze podpisu smluv tři ze čtyř prioritních vyzbrojovacích projektů resortu MO. Jednalo se o dělo ráže NATO, SHORAD a systém řízení palby dělostřelectva. Bohužel, ten nejzásadnější projekt pro obranu České republiky, náš příspěvek do kolektivní obrany, jenž je potřebný k výstavbě těžké mechanizované brigády, tedy nová pásová bojová vozidla pěchoty (PBVP), se do této fáze dostat nepodařilo.

Vezměme to postupně. Kde jsme nyní s vrtulníky?

Zavedení tak složitého zbraňového systému do operačního užívání si i po podpisu smlouvy žádá komplexní přípravu ve všech funkčních oblastech. Od zpracování doktrín či předpisů, přes změnu organizačních struktur, stanovení systému přípravy personálu a leadershipu, až po výstavbu potřebné nemovité infrastruktury. V roce 2021 byla uzavřena navazující smlouva o technické podpoře simulovaného leteckého výcviku na vrtulnících systému H-1.

A co radiolokátory?

Postup zavádění techniky jako u vrtulníků je aplikovatelný u všech zbraňových systémů. V roce 2021 proběhl teoretický výcvik operáčního a technického personálu na radiolokátory včetně komise pro provedení vojenských zkoušek. Došlo však k opoždění dodávek a první souprava MADR bude dodána v roce 2022.

A co dělo ráže NATO, kdy je dostaneme?

V roce 2021 byla podepsána smlouva s firmou Nexter na dodání 52 kusů děla CAESAR ráže NATO. Dodávky jsou naplánovány na roky 2025 a 2026.

Stejná otázka k SHORAD. Kdy je dostaneme a kolik?

Armáda dostane čtyři komplety SPYDER od firmy Rafael, dva komplety v roce 2025 a další dva v roce 2026.

Nedávno Ministerstvo obrany oznámilo, že ani jedna ze tří zbrojařských firem nesplnila všechny požadavky tendru. Co bude dál s projektem BVP a těžké brigády?

Sekce vyvinula maximální úsilí k tomu, aby byl projekt doveden do fáze podpisu smlouvy. Navzdory některým názorům odborné

i neodborné veřejnosti chci říct, že si armáda rozhodně nevymýšlí žádné technické schopnosti, které by už nebyly vyvinuty a užívány u podobných projektů našich partnerů. Konfigurace a takticko-technické požadavky vyplývají z aliančních standardů pro klíčovou bojovou techniku těžké brigády. Všichni dodavatelé jsou dle mého názoru schopni naše požadavky naplnit. Zůstávám optimistou a věřím, že celý projekt bude dokončen v té podobě, jak byl připraven. Jakékoliv jiné řešení totiž ohrozí nejen výstavbu těžké brigády, ale i akceschopnost celé armády.

Průběžně zavádíme pušky BREN II, a to včetně těch pro přesnou střelbu. Kdy a ke komu půjdou?

Sekce vyzbrojování akceptovala 18 objednávek dílčího plnění rámcové dohody na pořízení zmíněných zbraní včetně útočných pušek a pistolí. Tyto budou postupně realizovány od konce tohoto roku do roku 2023. Dle schváleného harmonogramu půjdou první dodávky k našim dvěma brigádním úkolovým uskupením, výsadkovému pluku a dalším jednotkám.

Jaké další projekty řešíte?

Nejde jen o zmíněné projekty, ale i o desítky dalších podpůrných projektů pozemních

a vzdušných sil. U projektů, které mají již uzavřené smlouvy, jsme v implementační fázi na pořízení zbraňových systémů, jako je lehké obrněné vozidlo (S-LOV CBRN), kolové obrněné vozidlo spojovací (KOVŠ) a velitelsko-štabní (KOVVŠ) Pandur a TITUS, RBS-70 NG, technické zhodnocení tanku, projekty nemovitě infrastruktury potřebné k provozování nových zbraňových systémů nebo již zmíněné ruční zbraně.

Sekce rozvoje sil MO odpovídá za koncepční činnosti a za odborné a metodické řízení oblasti přípravy vojsk Armády České republiky včetně zálohy ozbrojených sil ČR. Na čem jste letos v této oblasti nejvíce pracovali?

Vedle movitého a nemovitého majetku jsou rozhodně tou nejdůležitější a nejvzácnější

Sekce rozvoje sil Ministerstva obrany odpovídá za koncepční činnosti a za odborné a metodické řízení výstavby a rozvoje pozemních sil, vzdušných sil, schopností Armády České republiky v kybernetickém prostoru, vojensko-civilní spolupráce, psychologických operací v místě nasazení a záchranné a výsadkové služby Armády České republiky.

Také odpovídá za koncepční činnosti a za odborné a metodické řízení a stanovování zásad a norem v oblasti společné přípravy pozemních sil a vzdušných sil, záchranné a výsadkové služby, služby pátrání a záchrany v Armádě České republiky.

součástí budování a rozvoje schopností sil naší vojáci, jednotky, štáby a velitelé. Příprava armády byla roky primárně zaměřena na naše působení v zahraničních operacích a v hotovostních silách NATO a EU. Vedle toho samozřejmě dál probíhalo vzdělávání, stejně jako kariérové, odborné a specializační kurzy a standardní výcvik jednotek. Ale klíčové bylo to, že tyto přípravy se konaly vedle sebe, nikoliv v synergii. Důvodů bylo několik. Jedním z nich byl například nevyhovující dvouúrovňový systém velení a řízení. Díky vývoji bezpečnostní situace ve světě, která nevylučuje vojenská ohrožení Aliance a zkracuje předpokládanou reakční dobu na tato ohrožení, jsme identifikovali potřebu se vrátit k cílené a komplexnější přípravě celé armády k řešení krize vojenského charakteru. Za tím účelem jsme vytvořili cyklický systém přípravy armády, který je provázán s obranným plánováním Aliance. Je synergicky cílený k dosahování potřebných schopností, zabezpečuje schopnost rychlé reakce připravených disponibilních sil a prostředků a vychází z úkolu armády, který je daný zákony. Letos zpracovaná a schválená Doktrína operační přípravy AČR je pro výše uvedené základním dokumentem. S vydáním doktríny byla identifikována potřeba změnit celou řadu dalších koncepčních a metodických produktů, jako jsou publikace Programy přípravy jednotek Prog 1-3, jako klíčový dokument, schválený tento rok, dále Programy přípravy velitelů a štábů Prog 1-4 nebo předpis Vševojsk 7-12 Plánování, organizování, realizace a hodnocení přípravy v AČR a další, na kterých intenzivně pracujeme.

Dalším krokem, který jsme letos ukončili, je optimalizace obsahu kariérové přípravy důstojníků, která zásadním způsobem mění dosavadní filozofii vzdělávání a je více než dosud zaměřena na aktuální potřeby schopností důstojnického sboru. Mimochodem, pokud hovoříme o synergickém účinku, tak uvedenou kariérovou přípravu důstojníků obsahově propojujeme s připravovanými zásadami přípravy velitelů a štábů ve zmiňovaném Prog-1-4.

A co všechno se v kariérové přípravě důstojníků změnilo?

Rámcově lze říct, že se neměnily principy a zásady pro kariérovou přípravu, ale společnou koordinací všech správců vojenských odborností se připravila nová náplň výuky v dotčených čtyřech vojenských kariérových kurzech. Nová náplň reflektuje aktuální požadavky na důstojníka v dané hodnosti připravovaného pro kariéru na dané úrovni velení a řízení. Konkrétně to například znamená, že došlo k rozšíření učebních plánů o témata související s novými doménami, jako je často skloňovaná kybernetická či již diskutovaná vesmírná, nebo například o témata související s požadavky na využívání umělé inteligence ve vojenství. Od ledna příštího roku nebude výuka v uvedených kurzech zacházet například v oblasti aplikované teorie řízení do detailů, které patří spíše do kategorie kurzů odborných. Současně byly vzájemně provázány učební plány mezi jednotlivými kurzy jak u VeV-VA Vyškov, tak v Centru bezpečnostních a vojensko-strategických studií Univerzity obrany, abychom

Klíčové strategické projekty

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

Naplnění schopností AČR

VRTULNÍKY UH-1Y VENOM a AH-1Z VIPER

V roce 2020 byl na základě podepsané smlouvy (LOA) navržen a schválen komplexní implementační plán (KIP). Tento dokument je detailním plánem k zavedení nové techniky do AČR, obsahující hierarchickou strukturu aktivit a opatření včetně logistického a personálního zabezpečení, úpravy nemovité infrastruktury a zajištění školení personálu. Úkoly zaktovně v KIP jsou doposud plněny dle harmonogramu a bez zpoždění.

3D RADIOLOKÁTOR ELM-2084 MMR

V roce 2019 byla podepsána smlouva s MO státu Izrael na dodání 8 souprav 3D radiolokátorů ELM-2084 MMR. V roce 2020 probíhaly jednání v souvislosti s realizací dodávek na jednotlivá stanoviště. Současně na všech stanovištích probíhaly činnosti spojené s přípravou k připojení této nové technologie do nadřazených SVR VzS.

DĚLO NATO

V roce 2020 byla zahájena příprava akvizice a vyjednávání o smlouvě a ceně s firmou Nexter k následnému podpisu smlouvy a zahájení akvizice v roce 2021. Předpoklad dodání celkem 52 ks děl do konce roku 2026.

PÁSOVÉ BOJOVÉ VOZIDLO PĚCHOTY

V roce 2020 byla zahájena příprava akvizice k následnému podpisu smlouvy a zahájení akvizice v roce 2021. Předpoklad dodání celkem 210 ks vozidel do konce roku 2027.

SHORAD

V říjnu 2021 byla podepsána smlouva se zástupci státu Izrael na dodání 4 protiletadlových raketových jednotek SPYDER, vyráběných izraelským státním podnikem Rafael. Harmonogram dodávek je smluvně stanoven na roky 2025 a 2026.

 podpis smlouvy

 ukončení dodávek

Obrázky jsou pouze ilustrační

zabezpečili rovnoměrné zvyšování požadavků na absolventy.

Jak se sekci daří vytvářet materiálně-technické podmínky pro výcvik vojsk?

Byla přijata série systémových opatření, která vytváří podmínky pro rozvoj učební a výcvikové základy AČR jak ve výcvikových prostorech, tak v rámci jednotlivých posádek. Tyto zásady jsou stanoveny jak v aktualizované Koncepci rozvoje UVZ, tak i začleněné v takzvaných Komplexních implementačních plánech (KIP) každého jednotlivého projektu nákupu nových zbraňových systémů. Takže když aktuálně řešíme nákup nových vrtulníků, prostřednictvím KIP tohoto projektu je procesně, technologicky i finančně zabezpečeno, že současně se k nim pořídí potřebné simulátory, učebny nebo české překlady údržbových manuálů.

Letos se uskutečnilo velké cvičení Odolné Česko. O čem bylo a proč bylo důležité?

V roce 2020 byl optimalizován systém velení a řízení, který už dlouhodobě neodpovídal potřebám armády. Z dvouúrovňového byl reorganizován na tříúrovňový. Došlo také k reorganizaci Generálního štábu, vznikla nová velitelství: Velitelství pro operace, Velitelství

Slavnostní otevření nového cvičiště řízení kolové techniky ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá

Cvičení 7. brigádního úkolového uskupení Dukla Spirit 2017

teritoria a Velitelství kybernetických sil a informačních operací. Velitelství vzdušných a pozemních sil personálně posílila.

Pandemie koronaviru a přírodní katastrofa na jižní Moravě nový systém prověřily při řešení krize nevojenského charakteru. Ovšem primární rolí tohoto systému je řízení ozbrojených sil ČR při vnějším ohrožení státu vojenskými

hrozbami a tam jsou potřeby trochu odlišné. Odolné Česko byl způsob, jak tuto schopnost prověřit na všech úrovních. Po mnoha letech cvičila celá armáda ve třech fázích od strategické až po taktickou úroveň. Scénář cvičení Odolné Česko, zaměřený na článek 5 Washingtonské smlouvy, poskytl rámec pro všechna dílčí cvičení s vyvedením vojsk, jako

byly Czech Lion 21, Ample Strike 21 a cvičení aktivní zálohy Hradba 21. Doktrína operační přípravy počítá v pravidelném režimu s takovýmto rozsáhlým cvičením, které prověří schopnosti AČR jako celku, respektive hodnotí dosahování schopností, a to každé dva roky.

Co připravuje sekce rozvoje sil MO v roce 2022? Bude v něčem přelomový?

Následující rok nebude o nic lehčí než tento. Absolutní prioritou je v oblasti vyzbrojování dokončení projektu pásového bojového vozidla pěchoty (PBVP), dále zpracování doporučení pro řešení situace taktického letectva po ukončení pronájmu letounů JAS-39 Gripen, akviziční proces pořízení lehkých užitkových vozidel (LUV) a implementační fáze desítek dalších projektů.

Klíčové bude udržet kontinuitu rozvoje sil v kontextu Koncepce výstavby AČR 2030 v návaznosti na rozpočet a rozpočtový výhled let 2022–24 a v horizontu střednědobého plánu do roku 2029. To je v podmínkách těžce predikovatelného vývoje ekonomiky státu velmi složité. Stejně tak důležité bude pro nás prosadit zásadní principy doktríny operační přípravy do života armády, do povědomí velitelů a klíčového personálu.

*Text: plk. Magdalena Dvořáková
foto: archiv GŠ*

Vojáci 102. průzkumného praporu se zúčastnili mezinárodního cvičení Clear Sign 2021 ve slovenské Lešti

„STODVOJKA“ CVIČILA V LEŠTI

Oblohou nad Leští šumí vrchlíky padáků skupin hloubkového průzkumu a vybraných příslušníků průzkumné skupiny aktivní zálohy, kteří s materiálem potřebným k plnění úkolů brzy po doskoku splynou s okolními hlubokými lesy. Též noci si ale své úkryty hledají v okolních porostech i další průzkumné skupiny. České i slovenské, pěšky či na vozidlech. Dostat se přes prostor obsazený nepřítelem vyžaduje procvičit všechny možnosti zasazení.

***Vojáci hloubkového průzkumu
102. průzkumného praporu
byli vysazeni přímo do prostoru.***

Tak zpravidla začíná cvičení 102. průzkumného praporu a 65. průzkumného praporu (ještě donedávna praporu ISTAR) s označením Clear Sign, jehož 4. ročník proběhl v říjnu tohoto roku.

Že se jedná o cvičení skutečně komplexní a provázané s mnoha dalšími subjekty, dokazují rozmístěné prostředky elektronického boje, operátoři bezpilotních systémů připravení vypustit své stroje i specialisté rotы HUMINT (zpravodajství z lidských zdrojů), vydávající se za svými zdroji.

Nejlepší průzkumník je ten, který není vidět

„Vojáci se musí připravovat velmi precizně. Stojí proti nim technika i jednotky cizích

armád, se svými vlastními způsoby vedení bojové činnosti, jazykem i zvyky. A nejen to. Cvičiště Lešť nejsou jen lesy a louky, ale také zastavěné oblasti a divoká příroda s medvědy a vlky. V jakémkoliv prostředí a za každého počasí musí průzkumníci obstát. A s tím, že je nejlepší, když jejich práci a dřinu nikdo nevidí,“ vysvětluje major J. S., řídící letošního cvičení za českou stranu.

Úkoly průzkumných skupin plánuje a řídí operační centrum. Úředním jazykem jednotek je jejich mateřština. To naštěstí v česko-slovenském prostředí usnadňuje řešení mnohých situací, zjednodušuje analýzu a předávání dat od jednotlivých senzorů a také umožňuje efektivní vydávání rozkazů.

Nejlepší průzkumník je ten, který není vidět.

Počasí cvičení Clear Sign mimořádně přálo.

„Informací je skutečně mnoho a štáb musí také prokázat svou životaschopnost. Vždyť v jednu chvíli může své zprávy předávat i deset průzkumných orgánů. Průzkumné skupiny jsou podle vývoje situace přeúkolovány, staženy, doplňovány a znovu zasazovány do prostoru. Svoje schopnosti musí prokázat prostě všichni – technici, logisti, spojaři i zdravotníci. Vše stojí na perfektně fungujícím týmu,“ pokračuje major S. a dodává, že po několika dnech se na účastnících už projevovala i únava, ale i tak se všichni snažili přispět k dobrému výsledku.

Cíl je jediný – připravit se na reálné nasazení

Vojenská cvičení mohou mít různou podobu, charakter i účel. Mají ale jedno společné. Připravují vojáky na reálné nasazení. Jejich zaměření, příprava a provedení musí proto co nejvíce směřovat ke skutečným podmínkám bojové činnosti.

Prostějovský 102. průzkumný prapor již několik let rozvíjí spolupráci se svým slovenským protějškem – 65. prieskumným práporem – během společných cvičení ve výcvikovém centru Ozbrojených sil Slovenské republiky známém pod názvem Lešť. Spolupráce se zahraničním partnerem přináší vždycky mnoho překážek, ale pro oba útvary to znamená nejen atraktivní výcvik, ale především praktické výstupy ze společného nasazení a výměnu

zkušeností při řízení zasazených průzkumných orgánů. Jedinečnou příležitostí v průběhu cvičení představoval seskok průzkumných skupin s následným plněním bojových úkolů ze slovenských helikoptér UH-60 Blackhawk.

Stodvojkaři se postaví před jakoukoli výzvu

Letošní cvičení dalo „stodvojkařům“ i možnost ověřit si postupně budované dovednosti průzkumu v zastavěné oblasti, tedy prostředí, kam se v posledních letech boj přesouvá. S tím souvisí změna způsobů maskování, omezené možnosti předávat zprávy, způsoby budování pozorovatelů či hledání příležitostí k úniku. Požadavky se navyšují a mnoho z toho, co průzkumník léta cvičí, se musí přizpůsobit. Zůstává ale schopnost nevzdávat se před jakoukoliv výzvou.

„Cvičení Clear Sign je vždy více než čtrnáct dní poctivého snažení. Jsou to týdny příprav, řešení administrativních potíží, dohovorů, plánování, nácviků. Pro vojáky to představuje těžko nahraditelné poznatky o vlastních schopnostech a potřebách soudobého bojiště a také směru, kudy rozvíjet své dovednosti. Je to i přátelství tříbené vzájemnou pomocí,“ konstatoval závěrem řídící cvičení.

Text: Jana Deckerová,

foto: archiv 102. průzkumného praporu

DOUPOVSKÝMI HORAMI HŘMĚLY HRANICKÉ MINOMETY

Vyvrcholení letošního výcviku čekalo na začátku listopadu příslušníky minometné baterie hranického 71. mechanizovaného praporu. Ve vojenském výcvikovém prostoru Hradiště absolvovali ostré střelby ze 120mm minometů.

Kvůli protiepidemickým opatřením muselo být několik cvičení zrušeno, a tak se poslední ostré střelby uskutečnily na jaře loňského roku. Nyní se velitel baterie kapitán Petr Řuchovský zaměřil na prověření samostatné činnosti velitelů minometných družstev při plnění individuálních palebných úkolů. „Podstatnou výhodou tohoto cvičení byla skutečnost, že jsme cvičili samostatně jako baterie, a ne v sestavě praporu,“ vysvětlil kapitán Řuchovský. „Pokud jsme zařazení do sestavy praporu, plníme pouze úkoly, které nám zadává nadřízený. Nyní jsme mohli cvičit bez taktického námětu a měli jsme dost prostoru pro procvičení řady různých variant.“ Vojáci minometné baterie tak procvičovali různorodé palebné úkoly. Nejdříve vedli nepřímou střelbu ze zakrytého palebného postavení až na vzdálenost osmi kilometrů. Poté se již zaměřili na individuální palebné úkoly, kdy vedli přímou střelbu polopřímým zaměřením. To znamená, že velitel minometného družstva vidí cíl

a na základě pozorování dopadu minometné palby sám opravuje prvky zamíření. Dalším úkolem byla palba z chodu, kdy si velitelé minometů samostatně počítají prvky a opravy pro střelbu graficky i početně, aby co nejrychleji přešli v rámci čety na účinnou palbu. „To znamená, že jsme maximálně využili čas k procvičení velitelů, protože ne vždy jsou k dispozici počtáři či dělostřelečtí pozorovatelé. V tom bylo cvičení unikátní a maximálně efektivní,“ byl spokojený zástupce velitele baterie nadporučík Jiří Havelka.

„Velkou výhodou bylo také nové neznámé prostředí VVP Hradiště a také plnění palebných úkolů v anglickém jazyce ve spolupráci s průzkumným družstvem z 13. dělostřeleckého pluku. Vzájemná spolupráce s přidělenými prvky je velmi důležitá pro efektivní přímou palebnou podporu vlastních mechanizovaných jednotek a musíme ji dále rozvíjet,“ dodal kapitán Řuchovský.

Text a foto: kpt. Radek Hampel

Představujeme 214. letku oprav letecké techniky

JEDNOTKA S UNIKÁTNÍMI SCHOPNOSTMI

V současné době 214. letka oprav letecké techniky (214. LOLT) zabezpečuje provádění složitých oprav a předepsaných prací na letounech L-159 ALCA, L-159T1 a L-159T2. Údržba těchto letounů se dělí na plánovanou a neplánovanou. Každý letoun L-159 musí minimálně jednou za 12 měsíců nebo po 150 nalétaných hodinách na tzv. fázovou prohlídku. Tyto kontroly (FP150, FP300 a FP600) jsou prováděny podle předem nastaveného servisního plánu. Rozsah údržby je závislý na obsahu plánované fázové prohlídky a to tak, že nejvyšší FP600 má také největší rozsah prací a kontrol.

Při nejnižší fázové prohlídce – FP150 – se po demontáži vystřelovacího sedadla, vzlakových klapek, křidélek, kol a brzd všechny pohyblivé mechanické části zkontrolují a promažou. Zároveň proběhnou vizuální a funkční zkoušky elektrického a záchranného systému, systému výzbroje a avionického vybavení. Následně se letoun zkompletuje, prověří se jeho bezchybná funkčnost jako celku a provede se kontrolní motorová zkouška. Celý proces fázové prohlídky FP150 trvá 19 pracovních směn. Poté je provedena kontrola odborným inženýrem a příprava na zálet letounu.

V rámci prací u FP300 se navíc letoun rozstýká (oddělí se zadní část trupu od přední), demontuje se motor a některé další agregáty, které jsou naplánovány na pravidelnou kontrolu. Po kontrole všech demontovaných částí se vše zkompletuje a přezkouší jako celek. Po předepsané kontrolní motorové zkoušce, kde se mimo správné činnosti motoru kontrolují všechny ostatní systémy letounu, a po

následné závěrečné kontrole odborným inženýrem je letoun uvolněn zpátky do provozu.

Při plánované údržbě nejvyššího typu FP600 se letoun dle plánu servisní (fázové) prohlídky „rozebere“ na jednotlivé části, tyto se důkladně zkontrolují, prověří se jejich funkčnost a ošetří se. Tato prohlídka je zevrubnější a týká se téměř veškerých agregátů na letounu. Po kontrole a prohlídce se veškeré systémy zkompletují, opět se důkladně prověří jejich bezchybná činnost jako celku a po kontrolní motorové zkoušce a po kontrole odborného inženýra se letoun vrací zpět do provozu na dalších 150 letových hodin. Délka FP600 trvá 35 pracovních směn plus další směny navíc na neplánovanou údržbu a na odstraňování závad.

Po provedení fázové prohlídky (FP150, FP300, FP600) má letoun technický resurs 150 letových hodin. To znamená, že může být dále provozován po dobu 150 letových hodin. Potom musí opět zpátky na další plánovanou údržbu.

Součástí 214. letky oprav jsou i ženy.

Unikátní schopnosti zaručují i unikátní rozsah servisních prací.

Kromě plánované údržby letka zabezpečuje i tzv. neplánovanou údržbu a všechny opravy, hlavně ty složitější, které z hlediska vnitřní organizace letového provozu neřeší technici taktické či výcvikové letky.

Využívají zkušebny

Letoun, který čeká plánovaný servis, si přebírá celá směna, jež je složena z různých specialistů, jako jsou například technici pro drak a motor, speciální elektrické vybavení letadla, avionické vybavení, záchranné systémy letounu a výzbroje atd. Veškeré práce se provádějí dle platné odborné dokumentace stanovené výrobcem letadla, která přesně specifikuje, co se má udělat a která skupina prací provádí. Po demontáži agregátů si specialisté na jednotlivých stenech agregáty prozkouší. Stend je zkušební zařízení, kde se testují různé agregáty. Například radarové bloky se namontují na zkušební stoličce, která obsahuje spoustu přístrojů, a radar se zevrubně do

detailů přezkouší. Každá skupina má určité typy stendů, které se kontrolují, musí mít svoji kalibraci a musí odpovídat podmínkám daným výrobcem. Po kontrole agregátu na stendu se tento agregát opět namontuje na letoun a opět se přezkouší jeho bezchybná činnost. Příslušníci letky standardně pracují v jedné směně na plánované údržbě a na opravách letecké techniky na různých pracovištích – na stání v hangáru H5, pracovišti LR (práce a údržba na leteckých raketách), pracovišti STM (stojánka testování leteckých motorů).

Jsou jediní v Evropě

Specialitou letky je tzv. depot-level na motorech F-124GA-100, který představuje unikátní nejvyšší stupeň údržby a oprav leteckého motoru L-159, jenž je jediný svého druhu v Evropě. Jedná se o takovou údržbu, kterou lze svým rozsahem a obsahem přirovnat ke generálním opravám, které se ale běžně

ve vojenském a ani civilním leteckém provozu neprovádí.

Každý letecký technik na typu L-159 má svoji specializaci. Letecký technik se specializací DM pracuje na draku letadla, věnuje se opravám a údržbě hydraulického systému, brzdového systému, systému ovládání letounu atd. Letecký technik specializace LM má na starosti údržbu a opravy leteckého motoru. Specialisté AZ opravují radar (RDR) a veškeré avionické systémy (radiostanice, radiovýškoměr...).

Na 214. letce oprav letecké techniky pracuje zhruba 120 lidí. Jedním z leteckých techniků je praporčík Petr Chalupa, který vystudoval Střední odbornou vojenskou leteckou školu v Prešově. Už od dětství tíhnul k letadlům, což bylo částečně dáno i tím, že jeho dědeček byl vojákem. Jeho dalším velkým vzorem byl bývalý pilot letounu MiG-23, který bydlel ve stejné vesnici. Praporčík Chalupa pracuje jako starší technik skupiny předepsaných prací a přímo se věnuje drakovým systémům.

Má za sebou skoro třicetiletou praxi a zúčastnil se mise v Iráku v rámci Leteckého poradního týmu.

Nejde jen o mužské prostředí

Mezi příslušníky letky mají své zastoupení i ženy. Nejčastěji působí v systému zabezpečení letounů L-159 s odborností letecký technik na rojích objektivní kontroly a evidence dat, kde se starají jednak o výškovou výstroj všech pilotů, ale zároveň se podílí i na sběru dat a vyhodnocování letových parametrů po každém letu. Dále působí také jako technik-avionik při „těžké“ údržbě letounů L-159 ALCA.

Ženy však mají zastoupení na této letce i na vyšších postech. 214. letka je rozdělena na devět rojů, u dvou rojů působí ve funkci velitele žena. Jednomu z rojů velí kapitánka Stanislava Klementová. Bakalářské studium ukončila v roce 2005 a stala se první ženou, která v České republice vystudovala obor

Radiotechnické vybavení letadel. Inženýrské studium na Univerzitě obrany v oboru Elektronické systémy a letecká výzbroj absolvovala s červeným diplomem a dokonce dostala nabídku podílet se na výuce na Univerzitě obrany v Brně. Stát se vojákem byl její sen už od dětství. „Pocházím z Čáslavi, to mě dost ovlivnilo a rozhodlo o mém budoucím směřování,“ říká kapitánka Klementová. Práce ji baví a naplňuje, protože je různorodá a nestává se stereotypní. Člověk se musí pořád vzdělávat a udržovat mozek v kondici. Skvělé je například i rozložení manažerské působnosti na práci s lidmi a na odbornou práci – řízení činnosti na letecké technice. V roji, kterému velí, je 12 osob a jejich hlavním úkolem je preventivní a selektivní údržba letecké techniky. Mezi avionické vybavení se řadí GPS, rádia, navigační systémy, průhledové displeje, multifunkční displeje a samozřejmě radary. Palubní radiolokátor představuje technologický vrchol avionického vybavení letounu a z takticko-operačních

důvodů je to jeden z klíčových komponentů letounu.

Od června 2016 do poloviny roku 2019 působil v Iráku na letecké základně Balád český Letecký poradní tým (LPT). Jeho hlavním úkolem bylo plnit úkoly výcviku a mentorování létajícího a pozemního personálu iráckých vzdušných sil na letounech L-159. V sedmi kontingentech LPT se vystříдалo mimo dalších příslušníků 21. zTL, respektive jiných příslušníků AČR, asi 10 vojáků 214. letky.

Příslušníci letky se účastní také zahraničních cvičení, a to zejména pokud je nutné zabezpečit složitější a náročnější opravy letecké techniky.

214. LOLT svým zaměřením, vysokou mírou specializace a s využitím vysoce kvalifikovaného a zkušeného personálu nezastupitelně patří mezi klíčové jednotky 21. zTL Čáslav, bez kterých by letová činnost základny nebyla možná.

Text a foto: kpt. Hana Havrdová

NA MOTORCE KOLEM SVĚTA ZA PÁR KORUN

Četař Jan Mildorf a rotmistr Jakub Kučírek. Dva kamarádi, kteří na svět kolem sebe koukají ze sedla motorky. Již tři roky jezdí společně poznávat Evropu, jiné národy, jinou přírodu, jinou kulturu, jinou kuchyni. Jejich první společné silniční kilometry vedly do Itálie.

Praporčík Mildorf již procestoval asi dvě třetiny Evropy, a jak sám říká, na motorce může mít najeto tak sto tisíc kilometrů. Ale vzhledem k tomu, že i profesí je řidič, tak kilometrů najezdil nepočítaně. K dalším jeho koníčkům patří vyrábění nábytku a stavění domů. „Svůj dům jsem si postavil sám, hodně mě to baví a chystám se na další,“ říká motorkář.

Kuba jezdí na motorce prakticky odmala. „První motorka byla dědova babeta, ale ta při první jízdě skončila u souseda v plotě. V šestnácti jsem si udělal první papíry a jezdil po republice. To jsem už tenkrát ujel i pět až sedm tisíc kilometrů za sezonu. U nás jsou krásná místa a zákoutí, ale časem chce člověk poznat zase jiná místa. A navíc mě na tom strašně baví to, že jedu dlouho, neznám tu cestu a nevím, kde ten den budu spát. To je na tom top,“ usmívá se Jakub, který má i další koníčky jako auta, běhání, plavání, lyže, turistiku a láká ho cestování po exotických zemích.

Oba cestují nejen v létě, ale i o víkendech. Při poznávání jiných zemí se zatím setkali s lidmi, kteří jim vždy vyšli vstříc, když se dostali do nesnáží nebo potřebovali poradit. K negativním zážitkům řadí spíše drobnosti, jako když Honza ztratil klíče od motorky a musel se

domů vézt na korbě dodávky. Klíče od motorky pak našel samozřejmě doma při vybalování zavazadla.

Spacák, karimatka a stan

Co s sebou sbalit, když je omezený prostor na zavazadlo? Pokud jedou na prodloužený víkend, sbalí jen ty nejnnutnější věci na spaní a na převlečení. Když jedou na delší cestu, již musí obsah zavazadel plánovat. Musí zjistit, jaké bude počasí, v jaké budou nadmořské výšce, budou-li v dosahu nějaké obchody, někdy s sebou mají i kávový set, pánvičku, polévky v sáčku.

„Když jedeme delší trasu, tak musím využít téměř vše, co mám s sebou. Na každou novou cestu vymýšlíme, co vzít a co ne. Do Rumunska jsme kvůli medvědům přibrali i útočný nůž. Nejnnutnější je dobrý spacák a karimatka. A samozřejmě stan, protože základ je dobře se vyspat. V Livignu jsme měli v nadmořské výšce 2 000 metrů letní spacák, ale v noci tam bylo minus čtyři. Člověk se zkrátka pořád učí. Cesta je vlastně velká improvizace, takže když si jednu věc z deseti nevezmeš, zrovna tu budeš potřebovat,“ vysvětluje Honza.

Kuba Kučírek a Honza Mildorf – kamarádi, které spojil společný zájem o cestování.

Zavazadla na cesty musí být velmi úsporná.

Nejdůležitější je nepromoknout

Na cestách se jim neosvědčily například lihové vaříče, protože litr vody se na nich ohříval téměř hodinu. Nezbylo jim, než si pak s nimi alespoň zatopit ve stanu.

„Dneska už ze svých zkušeností víme, že nejdůležitější jsou nepromokavé bundy a kalhoty, které máme hned po ruce, když prší,“ dodává Kuba. Při volbě výběru spacáku se oba shodují, že je důležité si dopředu nastudovat počasí v dané oblasti a předem mít vyzkoušenou karimatku. Na motorkách mají naloženo kolem 20 – 25 kilogramů.

Noci pod širákem

Improvizace cesty jim z velké míry snižuje náklady. Spí pod širákem nebo ve stanu, část jídla si uvaří sami, na motorce jsou schopni si sami zabezpečit některé opravy, navzájem se doplňují svými dovednostmi i jako parťáci. I do budoucna chtějí pokračovat v poznávání nových krajin a touží se vydat i na jiné kontinenty. Oba dva mají spoustu plánů a nápadů. Letos chtěli procestovat Maroko, ale kovidová opatření jim plány odsunula. Místo toho vyrazili do Chorvatska, Rakouska a do Rumunska. Zde se setkali s velmi pohostinnými lidmi a díky nim ochutnali i dobroty z domácí kuchyně. Ale mají také za sebou setkání s medvědy, kteří jim přecházeli přes silnici. Četař Mildorf se na svých cestách setkal i s dopravní nehodou. „Resuscitoval jsem

motorkáře. Pak mě vystřídali hasiči a záchranka. V tu chvíli se člověk zamyslí a přemýšlí jinak. Dává si potom pozor na ostatní na cestě i na sebe.“

V plánu je Rumunsko, Ukrajina a Maroko

Honza nyní slouží u 262. praporu 26. pluku vedení řízení a průzkumu v Hrušovanech. Kuba je příslušníkem 4. brigády rychlého nasazení. Oba dva absolvovali několikrát zahraniční misi. I to bylo jedním z impulsů v touze po

poznávání nových kultur a míst. Nyní plánují znovu Rumunsko, Ukrajinu anebo právě neuskutečněné Maroko. Na svých cestách hodně fotí a pak vytvářejí i videa, aby mohli dalším ukázat krásy krajin. Na videa se můžeme podívat na na Instagramu na JJMOTOADVENTURE anebo na YouTube JJMOTOADVENTURE Honza Mildorf a inspirovat se tak k vlastním výletům anebo si jen díky nim prohlédnout neobvyklá místa a přírodu.

Text: pplk. Miroslava Štenclová,
foto: archiv čet. Jana Mildorfa a rtm. Jakuba Kučírka

Každou volnou chvíli věnují cestování a poznávání světa.

PO DVOU LETECH ZASE NA VODĚ

Aktivní záloha pontonové roty se po dlouhé pauze, jejíž příčinou byla pandemie koronaviru, opět dostala na vodu. Práci s pontony si rota osvěžila přímo na Vodním cvičišti v Litoměřicích.

„Všichni jsme byli nadšení, že jsme zase v procesu. Naposledy jsme se ke své odbornosti dostali před dvěma roky. Proto nám i chvíli trvalo, než jsme se zase zajeli,” popsal zážitky z posledního cvičení na řece Labi velitel pontonové roty Aktivní zálohy 152. ženijního pluku kapitán Oldřich Kodeda.

Protože nemohli používat čluny, zaměřili se ženisté v záloze na samotné základy práce s pontony. „Je to hlavně o drilu a síle. Musíme všechno pořád opakovat dokola, abychom si zažili naučené postupy,” popsal činnost při cvičení desátník Tomáš Kolařík.

Fyzická síla je při práci nezbytná. Jenom montážní tyč váží osm kilo a kotva dokonce třicet. „Není to nic lehkého, ale s tím se musí počítat. Nikdo z nás nejede na cvičení, aby odpočíval. Právě naopak,” doplnil Kolařík.

Pontonová rota aktivní zálohy je jediná v České republice. V současné době má více než 30 příslušníků a stále se rozrůstá. „Pořád ale hledáme nové tváře. U nás je celá řada pozic stále neobsazena,” dodal kapitán Kodeda. 15. ženijní pluk nabízí volná místa jak u aktivní zálohy pontonové roty, tak i záchranných rot.

Připravila redakce A report

Mezinárodní cvičení prověřilo schopnosti operátorů speciálních sil

SOUČINNOST NA JEDNIČKU

Cvičení Czech CAS SOF Week 2021 bylo zaměřené na spolupráci mezi velitelským prvkem úderného týmu (SOF GFC – Special Operation Forces Ground Force Commander), předsunutými leteckými návodčími speciálních sil (SOF JTAC – Special Operation Forces Joint Terminal Attack Controller) a přidělenými leteckými prostředky. Šlo o druhý ročník v Evropě zcela unikátního součinnostního cvičení jednotek JTAC pro speciální operace (Special Operations Forces – SOF).

Také letos se organizátoři snažili navázat na dobré jméno předešlého ročníku, přičemž chtěli rozsah plněných úkolů a celkovou koncepci posunout zase o kousek dál. Cvičení bylo uspořádáno pro partnerské jednotky SOF, které speciálním silám AČR pomáhají s rozvojem taktického výcviku. Záštitu celému cvičení poskytla 601. skupina speciálních sil AČR, která se v naší armádě na odbornost SOF JTAC specializuje.

S mezinárodní účastí

Letošního ročníku se účastnilo několik zahraničních jednotek SOF včetně letecké

techniky. Letos jsme tak v Prostějově mohli přivítat jednotky SOF JTAC ze Slovenska, Polska, Maďarska, Slovinska, Litvy, Nizozemska a Rakouska. Jejich jednotliví specialisté doplnili týmy operátorů speciálních sil AČR, které následně plnily dynamicky se vyvíjející scénáře. Ze zahraničí přiletly zejména nizozemské AH-64 pro přímou leteckou podporu zasazených jednotek. Ty vzlétaly z letiště v Náměšti nad Oslavou. Pro potřeby zasazení a vyzvednutí bojových jednotek v rámci jednotlivých taktických scénářů českou techniku doplnily slovenské UH-60 Blackhawk.

Zapojení Vzdušných sil AČR

V prostějovské posádce byla zřízena tzv. předsunutá základna FARP (Forward Arming Refuelling Point). Vedle již zmíněné zahraniční techniky odtud vzlétala také jednotka speciálního leteckého odřadu SOATU (Special Operation Air Task Unit) z 22. základny vrtulníkového letectva na letišti Náměšť nad Oslavou. Pro přímou palebnou podporu zasazených speciálních jednotek sloužily vrtulníky Mi-24/35 z 22. základny vrtulníkového letectva. Vedle vrtulníků operátoři pracovali také s letouny L-159 a JAS-39 z 21. základny taktického letectva v Čáslavi. Během probíhajících taktických scénářů byly cvičící jednotky dozásobeny letouny CASA C-295 z 24. základny dopravního letectva na letišti Kbely. Plnění složitých scénářů tak na operátory speciálních sil kladlo vysoké nároky a cvičení se přiblížilo reálnému nasazení.

S účastí aktivní zálohy

Operátory 601. skss doplnili bojovníci z Centra podpory speciálních sil a také jednotka aktivní zálohy speciálních sil. Vedle nich působily také další konvenční jednotky AČR,

Využívala se i zahraniční technika, především vrtulníky Blackhawk.

jako třeba předsunutí letečtí návodčí z Náměšti nad Oslavou a celá řada podpůrných a logistických prvků. Za Policii ČR se cvičení účastnily krajské zásahové jednotky, které pod vedením operátorů 601. skss plnily

úkoly jako součást bojových odřadů. Hlavní kemp (FARP) byl vybudován v posádce Prostějov a sloužil jako logistické centrum pro SVK UH-60, CZE Mi-171 SOATU a NLD AH-64 a v neposlední řadě jako operačně-přípravné centrum pro cvičící a jednotlivé taktické

scénáře. Ostatní logistické zabezpečení probíhalo na jednotlivých leteckých základnách a místech předurčených pro plnění taktických úkolů. Cvičení bylo rozděleno do čtyř samostatných operačních prostorů, kde probíhaly jednotlivé

speciální operace. Jejich rozehru zajišťovala podpora „nepřátelských“ jednotek, takzvaných OPFOR (Opposing Force). Úkolem jednotlivých SOF úkolových uskupení byla eliminace těchto jednotek.

Podle zahraničních zkušeností

Veškerá přeprava do a z operačního prostoru byla řešena leteckou cestou, ať už s přistáním, nebo sláněním na rychlém laně za využití jednotky SOATU a SVK UH-60. Jednotlivé scénáře byly zaměřeny na úkoly, které odrážely zkušenosti a potřeby ze zahraničních operací speciálních sil. Šlo zejména o boj v zastavěné oblasti (FIBUA – Fighting in Built-Up Areas), boj na krátkou vzdálenost (CQB – Close-Quarters Battle), scénáře na záchranu rukojmích (HRT – Hostage Rescue Team)

a operace cílící na cíle s vysokou hodnotou (HVT – High Value Target).

Stovky letů

Většina scénářů probíhala za ostré palby a také za podpory přidělených leteckých zbraňových systémů. Jednotlivé výcvikové prostory byly vybrány s ohledem na potřeby výcviku a plnění speciálních operací v rámci zahraničního nasazení speciálních sil AČR. Během cvičení bylo provedeno 235 taktických letů na všech přidělených – jak zahraničních, tak domácích – leteckých platformách, celkem se jednalo o 230 letových hodin. Bylo provedeno 56 navedení s ostrou leteckou municí a 76 cvičných navedení. Z toho stovka navedení ve dne a 32 v noci. Všechna navedení byla provedena v rámci dynamických taktických scénářů za současného pohybu všech zúčastněných jednotek. Cvičení bylo celkově hodnoceno velmi kladně, ať už ze strany domácích, nebo zahraničních operátorů speciálních sil. Podařilo se prohloubit mezinárodní spolupráci v rámci jednotlivých týmů, ať už pozemních, nebo leteckých jednotek speciálních sil. Toto v Evropě jedinečné cvičení jistě potvrdí dobré jméno speciálních sil AČR.

Text: příslušníci 601. skss, Michal Voska,
foto: archiv 601. skss

Cvičení, na kterém se nebojovalo, ale odstrašovalo

MÉDIA HRAJÍ ZÁSADNÍ ROLI

Mezinárodního cvičení NATO Steadfast Jupiter 2021 (STJU21) se zúčastnilo pět tisíc vojáků i civilních zaměstnanců z 26 zemí cvičících v 18 různých lokalitách. Jedním z nich bylo i Velitelství spojeneckých společných sil Brunssum (JFCBS). Zaměřilo se především na odstrašování ve všech oblastech, zároveň zde bylo možné získat zkušenosti, jež pomohou při utváření koncepce odstrašování a obrany euroatlantického prostoru (DDA) a koncepce válečných bojů NATO (NWCC).

Vzhledem k tomu, že se cvičení zabývalo výzvami odstrašování, od hybridních hrozeb po skutečné bojové schopnosti, byl kladen velký důraz na mediální tým. „Cvičení jsem se účastnila jako tisková mluvčí v rámci logistického komponentu, který měl za úkol podporovat nasazené jednotky NATO. Byla to pro mě první taková zkušenost, kdy jsem fungovala v mezinárodním týmu a koordinovala komunikaci s ostatními velitelstvími. Během cvičení se mi potvrdilo, že média v případě mezinárodních nepokojů hrají zásadní a nepostradatelnou roli,“ vysvětlila svoji roli v rámci cvičení

kapitánka Zuzana Králíková, která působí v Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defense Centre of Excellence (JCBRN Defence COE).

Steadfast Jupiter je dalším z řady pravidelných cvičení vedených Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) a řízených Joint Warfare Center (JWC). Hlavním úkolem je zajistit vycvičenost spojeneckých sil, aby byly připravené reagovat na jakoukoli hrozbu z jakéhokoli směru. „Scénář nás zavedl do pobaltské oblasti, kde jedna ze sousedních fiktivních zemí začala shromažďovat své

vojenské jednotky u hranic tří členských států NATO, které následně zažádaly o podporu spojenců. Na rozdíl od minulých cvičení byl důraz kladen především na odstrašení protivníka a přípravu k obraně v případě jeho agrese,“ popsal celkovou rozehru brigádní generál Jaroslav Schön, řídící výkon operační logistické podpory v čele velitelství Joint Logistics Support Group (JLSG) rozvinutého ve stanovém táboře v Brunssumu. Scénář cvičení měl přesah na velitelství strategické, operační a taktické úrovně.

Logistiku nelze podcenit

„Pro JLSG jako nově vzniklé velitelství to byla příležitost završit kolektivní výcvik. Provéřít to, co jsme se doposud naučili, a vyzkoušet, zda jsme schopni podávat požadovaný výkon pod tlakem. Pro mne osobně to bylo příležitostí prověřit, jak je velitelství JLSG připraveno pro nastávající pohotovost v rámci NRF. Nedílnou součástí jakékoliv vojenské formace je logistika. Logistika sama o sobě nemůže vyhrát žádný boj, nicméně mnoho kampaní bylo ztraceno kvůli podcenění, poddimenzované logistice. I proto jsem uvítal ve scénáři cvičení zapojení médií a komunikačních týmů. Tak trochu mi přijde, že v obou případech – tedy jak u logistiky, tak u komunikace – si ani neuvědomujete, že je máte, dokud nepřijdou první problémy. Pak vás jejich nedostatky hodně pálí,“ vysvětlil generál Schön.

„Také ostatní velitelství si díky cvičení mohla uvědomit, že bez logistiky nic nefunguje a není dobré ji podceňovat. Obecně nás Steadfast Jupiter posunul v oblasti výcviku našeho velitelství. Dal nám možnost prověřit

existující Standardní operační instrukce, identifikovat části hodné doplnění nebo vylepšení. Nicméně je to pouze dobrý začátek a ve výcviku velitelství JLSG budeme dále pokračovat," uzavřel generál. Ve scénáři cvičení bylo věnováno hodně pozornosti řešení problémů odstrašování a hybridním hrozbám. Velkým

přínosem podle brigádního generála je i nová zkušenost se spoluprací s médii.

Role tiskových mluvčích

Právě mediální rozehra dostala během cvičení velkou roli. „Všechny mediální aktivity se maximálně přibližovaly reálné situaci. Mediální

tým připravoval každý den troje večerní zprávy, a to včetně výstupů pro fiktivní sociální sítě. Právě pro účely večerních zpráv jsme chystali výstupy v podobě rozhovorů nebo různých tiskových příspěvků. Pomalu už jsem ani nerozlišovala, co je skutečné a co je cvičně," popsal své zážitky kapitánka Králíková. Podle ní byla spolupráce všech tiskových mluvčích na různých úrovních v rámci NATO na vysoké úrovni: „Naše komunikace byla denně koordinována. I v případě fiktivního scénáře jsme se několikrát za den scházeli s hlavním tiskovým oddělením cvičení, abychom si upřesnili denní záměr naší další činnosti. Komunikovali jsme přes videokonference s ostatními velitelstvími.“

Zapojení příslušníků Armády České republiky v tomto cvičení v obecné rovině bylo důležité proto, že šlo o mezinárodní cvičení vedené v duchu tří hlavních funkcí NATO, v tomto případě s důrazem na odstrašení (Deterrence) při společném řešení krize. „Pokud se zaměříme pouze na operační logistiku, důležitost se nijak nesnižuje. Vzhledem ke zdrojovým limitům AČR nemůže budovat nasaditelnou operační logistiku v plném rozsahu. Může však, a také musí v tomto segmentu nejprve budovat schopnosti, poté být schopna nabídnout a v případě potřeby nasadit do operace příspěvek odpovídající velikosti České republiky," doplnil brigádní generál Schön.

Text: plk. Magdalena Dvořáková, foto: archiv GŠ

13. dělostřelecký pluk neponechává nic náhodě

DEKONTAMINACE UPROSTŘED LESŮ

131. dělostřelecký oddíl v součinnosti s 31. plukem radiční, chemické a biologické ochrany připravil opravdu nevšední cvičení pro všechny své jednotky. Téma ochrany proti zbraním hromadného ničení, konkrétně úplná dekontaminace, je vždy aktuální. A proto vyrostlo uprostřed brdských lesů celé dekontaminační místo jak pro vojáky, tak i pro techniku, zejména pak dělostřelecké systémy DANA.

Stěr vzorků k vyhodnocení míry kontaminace

Záměrem spolupráce s 31. prchbo bylo prokázat schopnosti úplné dekontaminace jednotek 131. dělostřeleckého oddílu. Výcvik proběhl pod taktickým námětem a za použití imitačních prostředků, aby byla navozena co nejrealističtější situace kontaminované jednotky. Baterie se při přesunu na vozidlech a za zastávky zaměřovala na dodržování všech oblastí zabezpečení bojové činnosti. Každá jednotka tak musela mimo jiné překonat kontaminovaný prostor a provádět s tím spojenou činnost. Cílem bylo přiblížit činnost jednotky reálnému nasazení s ohledem na dodržení bezpečnostních opatření a sladit činnost zasažené jednotky s četou dekontaminace.

Ukázka potřebných procedur

Cílem bylo seznámit příslušníky 131. dělostřeleckého oddílu s činností a procedurami v místě dekontaminace osob a techniky. Veškerá manipulace probíhala samozřejmě v taktické ústroji s ručními zbraněmi, u kterých se také simulovala dekontaminace. A jak takový výcvik vypadal? Od rána bylo vyhlášeno radiační a chemické nebezpečí. Všichni

vojáci byli oblečeni ve filtračním ochranném převleku a měli brašnu s maskou a filtrem a protichemickou soupravou v pohotovostní poloze. Přesun v koloně byl tedy pod taktickým námětem.

Velitel přesunu vydal vysílačkou pokyn k zastavení kolony a k provedení situační ostřelivosti. Prohlídka na 5 a 25 metrech je základem drilem a je již zažitým stereotypem. Najednou prach a dým pokryly celý prostor. Vysílačkou se na taktické operační centrum (TOC) od jednotky vzápětí dostává hlášení: „Zde Alfa 1, radiační a chemický poplach, jsme zasaženi látkou skupiny V, žádám o úplnou dekontaminaci.“ Celý prostor, kde byla zastávka, byl kontaminovaný a ti, co nebyli chráněni filtroventilačním zařízením, které se nachází v kabině techniky, si nasadili masky, doplnili oblek (FOPA) do ochranné polohy a oblékli pláštěnky. Velitel zavelel: „Nasedat!“ a celá kolona pokračovala v přesunu a překonávala kontaminovaný úsek.

Teď se hrálo o čas, každá minuta byla potřeba, jen na chyby čas nezbyval. Důležitá byla připravenost a souhra. Nejprve bylo třeba

poskytnout prvotní informace, takže TOC okamžitě zavolal na „dekont“ a hlásil, že je jednotka zasažena, a čas jejího příjezdu. Mezitím se velitel jednotky spojil s velitelem družstva od chemiků. Musel uvést, o kterou jednotku jde, její velikost, zda má zraněné, zda proběhla částečná dekontaminace, použité PIO, čas zasažení a použitou látku. Díky tomu se mohli chemici perfektně připravit na příjezd jednotky.

První stanoviště

V dostatečné vzdálenosti od místa dekontaminace se nachází kontrolní roztřídňovací stanoviště (KRS), kde už na jednotku čekali chemici. Postup je následující: sesednutí a dva až tři vojáci a jeden nebo dva kusy techniky se kontrolují detekčním prostředkem v podobě papírků, pomocí kterých se zjišťuje, zda úroveň kontaminace nepřesahuje stanovené limity. Až když se ozve: „Čistý!“, mohou jít příchozí částí do prostoru, který je vytyčen pomocí červených kuželů a lan a vyznačen patřičnými piktogramy. Tam je ve vstupní části dekontaminace osob očekává další muž ve

„skafandru“, který jim dává přesné instrukce, jak začít a postupovat při individuální dekontaminaci osob a zbraní, jak správně svlékat prostředky individuální ochrany (PIO) a jak je uložit do vaku.

Technika je poslána od tohoto stanoviště k první bráně. Chemik s amplionem v ruce ukazuje každému řidiči na ceduli, kde je mapka všech dekontaminačních bran pro techniku, a vysvětluje jim, jak a kam mají jet. A jak rychle. „Rozuměl jsi všemu?“ Odpovědí mu jsou zdvižené oba palce řidiče. Každý ví perfektně, co má dělat, a tak se technika postupně vydává ke sprchové bráně na dekontaminaci. Pokud je technika na konci linky dobře očištěna, je kontrolou označena jako „čistá“ a může jet na shromaždiště, kde bude čekat na další úkoly.

Pokud ale dozimetrická a chemická kontrola hlásí nadlimitní hodnoty, projede si to ještě jednou a dekontaminuje se znovu.

Druhé stanoviště

Červený koridor dovedl vojáky až k malému vybíjecímu zařízení. Zde si zbraň vybijí, zajistí, dekontaminují a nakonec odloží do přípravných stojanů. Ty se potom přenesou ze špinavé do čisté oblasti.

Vojáci si navzájem pomůžou očistit masku a poté jdou do stanu, kde je zřízeno identifikační stanoviště místa dekontaminace osob. V registračním stanu je vyplněna každému vojákovi osobní karta. Až poté je pustí do svlékacího stanu. Lavice, osvětlení, plastové dlaždice, dělicí zástěna, tím vším je stan vybaven.

Svléknout donaha, vypláchnout oči a ústa, vše vyhodit ven rukávem ve stanu a šup do sprchy! Ve sprchovém stanu je dekontaminační sprcha se svěženkou, která je určena k nánosu dekontaminační nebo dezinfekční směsi. Po osprchování a omytí dozimetrická a chemická kontrola ukáže, zda nejsou na kůži stále nadlimitní hodnoty. Pokud by tomu tak bylo, musí – stejně jako technika – znova do dekontaminace. A celá tahle procedura končí v oblékacím stanu, kde se vojáci osuší a převlečou do čistého.

Pak už jen projdou výstupní částí, vezmou si svou dekontaminovanou zbraň a jdou na shromaždiště. Vedou je modré kužely a modrá lana, jimiž se značí odchodové části. Znova se může vyrazit do boje!

Dekontaminována byla i DANA.

Bez spojení není velení.

Toto byla jen krátká zkouška, jak probíhá dekontaminace techniky, vojáků, zbraní, ale i toho, jak rychle je možné ji provádět a kolik je k tomu zapotřebí protichemických látek. I když se jednalo o cvičení, bylo natolik reálné, a to včetně skutečného sbírání vzorků a jejich vyhodnocení, aby mohlo vojákům ukázat, jak by to vypadalo při skutečném zásahení. Cvičení je tak dokázalo připravit na nenadálé situace.

Text: npor. Gabriela Kotková, Michal Voska,

foto: des. Vladimír Šandor

DRAGON UMÍ „ZATOPIT“

Téměř dvě stovky vojenských hasičů si prověřily svou fyzickou zdatnost a procvičily si, jak efektivně hasit požáry v uzavřených prostorách s vysokou teplotou a nízkou viditelností. Naprosto reálné podmínky požáru jim vytvořil mobilní ohňový kontejner Fire Dragon 9000.

Teoretická příprava je pro každého hasiče velmi důležitá. Proto samotný výcvik začal na učebně s instruktory. Ti nejprve vysvětlovali, jaké postupy a metody by měli účastníci uvnitř kontejneru, který simuluje uzavřený prostor, provádět. Pak si jednotlivé skupiny nacvičily práci s proudnicí a detailně prozkoumaly samotný kontejnerový trenažér.

„Ještě před vstupem do trenažéru musí instruktoři na hasičích provést nezbytnou kontrolu zásahového oděvu, přilby, kukly, svítilny a vzduchového dýchacího přístroje, teprve poté se mohou hasiči vydat na nástupní plochu,“ vysvětlil kapitán Josef Řeháček z Agentury logistiky, který se podílel na vedení cvičení. „Při takovém druhu výcviku je jedním z nejdůležitějších úkolů instruktorů zajistit bezpečnost všech cvičících a dodržování daných postupů.“

Teprve teď se před hasiči objevil největší prostor a stěna a křeslo v plamenech. A ty začaly mocně stoupat, takže se mohly dostat za hasící dvojici. Protože to ale není první požár, který musí uhasit, vědí, že je nutné se v tento okamžik zaměřit právě na plameny pod stropem, tzv. roll over. Roztříštěný proud je tím jediným možným řešením pro získání kontroly nad požárem a pro jeho likvidaci.

Po tomto kroku bylo možné přistoupit k hašení místnosti, ve které se ještě po chvíli rozhořela skříň. Až když už bylo vše bezpečně uhašené, bylo možné při dodržení všech taktických postupů opustit kontejner a přenechat jej další dvojici.

„Je to jeden z nejtěžších výcviků, jelikož dokáže přesně nasimulovat reálné podmínky požáru. Hasič musí být dobře fyzicky a psychicky připraven,

Mobilní ohňový kontejner Fire Dragon 9000

Poradili si s ohnivým peklem

A pak to začalo – uvnitř budovy na ně čekalo skutečné rozpálené inferno. Dvoučlenná skupina hasičů vždy vstoupila do útrob Dragonu. Pomocí dálkového ovládání byly spouštěny plynové hořáky, které simulovaly požár v uzavřeném prostoru. „Tahle praktická část je pro hasiče určitě nejzajímavější, protože simulované prostředí se přibližuje ostré realitě,“ vysvětlil kapitán Řeháček. „Oproti realitě se však liší v několika detailech. U reálného požáru se setkáváme s vyššími teplotami uvnitř prostoru, ze zplodin hoření lze vyčíst postup požáru a případná nebezpečí. V kontejneru se topí plynem, takže dým má na rozdíl od skutečného požáru bílou barvu. A neexistuje tam ani takzvaná neutrální rovina (ostré rozhraní mezi horní zakouřenou a dolní čistší částí – pozn. red.). Celkově je to tam prostě čistší než při skutečném požáru.“

Jeden z nejtěžších výcviků

První nástrahou, která na hasiče čekala uvnitř kontejneru, bylo zdolání schodiště. Tady museli metodicky hasit dlouhým pulzem shora dolů. Poté mohli pokračovat do další kóje, před kterou je čekala další překážka – dveře, za kterými byly regály, jež bylo opět nutné uhasit.

Následovalo otáčení v prostoru a další dveře. Postup byl obdobný jako v předešlých případech.

než vstoupí do kontejneru, a to včetně nadřilované práce s proudnicí,“ zdůraznil kapitán Josef Řeháček z Agentury logistiky, který se společně s kapitánem Danielem Šimkem podílel na vedení cvičení.

A co na Dragon říkají samotní hasiči?

„Viděl jsem maximálně 15 centimetrů před sebe, podmínky byly velmi složité. Nacházíte se ve stísněném prostoru s vysokou teplotou, kde hlavní roli hraje komunikace s kolegou,“ zhodnotil akci vojenský hasič rotmistr Lukáš Charvát z 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely.

„Cvičení se velmi blíží realitě a díky tomu jsme do budoucna lépe připraveni na podobné situace, které mohou opravdu nastat,“ doplnil nrtm. Patrik Gavlák z Centra zabezpečení munice Týniště nad Orlicí.

„Je očividné, že díky náročnému výcviku pomocí tohoto mobilního trenažéru Fire Dragon 9000 společnosti Dräger Safety, s. r. o., mohou být vojenští hasiči připraveni na zvládnutí krizové situace v podobě reálné hrozby,“ uzavřel kapitán Daniel Šimek.

Text a foto: kpt. Jakub Moravec a kpt. Josef Řeháček

Bývalý průzkumák, jehož výrobky zachraňují lidské životy

CIVILU SE NEZALEKL

Radim Skála je bývalý průzkumák, který většinu života zasvětil armádě. Zažil řadu misí včetně Afghánistánu. Získal nespočet ocenění. Kamarádi ve zbrani mu dali přezdívku Štístko a Radim skutečně dokázal, že je mu štěstěna nakloněna. Nyní, čtyři roky po odchodu z armády, vlastní firmu na vývoj zdravotnických prostředků. Poslední z novinek, které vyvinul, je mikroatomizér, jenž je určen k paliativní léčbě zhoubných nádorových onemocnění břišní a hrudní dutiny a zachraňuje životy u nás i v zahraničí.

Radim do armády nastoupil po absolvování Vojenské střední školy v Moravské Třebové. Už od prvního ročníku na „Žižkárně“ měl jasný profesní cíl – sloužit u červených baretů. První kroky tak vedly na první, tehdy výsadkovou rotu ke 4. brigádě rychlého nasazení v Táboře, kde nejprve sloužil na pozici střelce. Shodou okolností a náhod se po měsíci od svého nástupu do Tábora dostal na prestižní zahraniční kurz Aguerrissement Montagne zaměřený na vedení bojových činností v extrémních podmínkách Savojských Alp. Třicetistupňové noční mrazy mu poprvé ukázaly i tu druhou, odvrácenou tvář vysněného povolání. Tentýž rok jej vedoucí praporek poslal do kurzu Komando, který úspěšně absolvoval.

„Byl to právě kurz Komando, který mě v dvaceti letech užce profiloval. Práce v malých bojových skupinách, přepady, léčky, vyhledávání a zničení. Termíny a definice, které mně, introvertovi, imponovaly,“ uvádí Radim Skála.

Jeho další kroky směřovaly do průzkumného týmu. Ani ne po roce a půl od nástupu do Tábora si ho vyžádal zástupce velitele týmu jako náhradu za raněného kolegu v bojích u Baraki Barak. Už za tři týdny seděl v letadle do vysněného Afghánistánu. To bylo v roce 2012. Již po roce a půl od návratu z Lógaru se do Afghánistánu znovu vrátil a absolvoval tam svoji druhou misi. Tentokrát v Kábulu a jeho okolí. V průzkumném týmu zůstal na různých pozicích až do svého odchodu z armády v roce 2017.

Štístko

Pokud někdo nastoupí na střední vojenskou školu, tedy do prostředí s jasně stanovenými pravidly a řády, pak je jasné, že mu tato zkušenost mnohé dá i vezme. Zejména ve věku, kdy se profil osobnosti velmi rychle mění, kdy se z pubertáka stává voják. Stejně tak vás změní,

když se ve dvaceti letech srazíte s realitou v Afghánistánu. „Začne to tím, že sotva vystoupíte z letadla, tak zažijete svůj první incomming. Potom také takzvanou večerku nebo poslední večeři. Když se vás povstanci deset dnů po příjezdu pokusí zabít odpálením výbušniny pod autem a vaši kolegové vám dají přezdívku Štístko, tak vás to prostě někam posune,“ líčí Radim své zážitky i původ své přezdívky.

Armáda Radima připravila do života

A nejen připravila, ale hlavně jej i profilovala. Naučil se respektovat pravidla a řád, dokázal se postarat a improvizovat, uvědomil si, že neexistují správná ani špatná rozhodnutí a především zvládl řešení krizových situací. Poznal sám sebe při vypjatých situacích, kdy musel spát za chůze, ale stále plnit úkol. Analyzovat, vyhodnocovat rizika a vždy je porovnávat

s přínosy. A čekalo jej i poznání, že i zdánlivě nevýznamné opomenutí může způsobit smrt nebo zranění. „Třeba když ve vypjaté situaci – s prstem na spoušti – špatně identifikuješ svůj cíl a málem zahájíš palbu místo na očekávaného povstalece na tureckého vojáka.“ Že drilu musí vždy předcházet vlastní úsudek a intuice. Vědět, že pokud všechno selže, pak je dobré mít štěstí a věřit na náhody.

Dokázat motivovat, ale také umět se nechat motivovat. Být schopný pracovat ve specifickém kolektivu s lidmi z rozdílných sociálních a věkových skupin. Být schopný si mnoho věcí v rámci takového kolektivu odpustit nebo také dopřát. Myslet na to, že kdo se zdá být v pohodě, je často ve skutečnosti někdo úplně jiný. Že skutečné přátelství doprovázejí žerty, trocha neškodných naschválů nebo také křik a vulgarismy.

Dokázal také pochopit a přiznat si, že síla, důrazný tón a agresivita dokážou vyřešit mnohé. Proč? Protože v jednoduchosti je síla a ďábel je ukrytý v detailech. A v neposlední řadě mu armáda dala vzdělání, bojový výcvik a to, čemu se říká patriotismus v tom pravém slova smyslu.

Konec kariéry v zeleném

Když se Radima zeptám, proč z armády odešel, říká, že důvodů bylo více. „Moje rozhodnutí ovlivnilo ale hlavně to, že ty důvody se sešly velmi rychle za sebou. Tím prvním určitě bylo to, že po návratu z druhé mise jsem pocítil ten často zmiňovaný syndrom vyhoření. Cítil jsem, že by bylo vhodné se posunout v rámci armády zase o příčku výš, ale zároveň se už i usadit. Otázkou zůstávalo kam. Štáb a logistika pro mě v mém věku byla sprostá slova. Jednoduše jsem začal ztrácet ten svůj drive. Dalším faktorem byla žena. Žena, která mi ze dne na den obrátila můj doposud bezstarostný a dobrodružný život vzhůru nohama tím, že mi sdělila, že se stanu otcem. Jednak si uvědomíte, že teď pro vás už najednou bude složitější trávit i 200 dní v roce mimo domov ve výcvikových prostorech, anebo taky to, že při výskoku z letadla se už bojíte víc než předtím,“ uvádí hlavní důvody.

Těžké odcházení

Pak se připojila i možnost převzít rodinnou firmu po svém otci. Zároveň mu končil osmiletý závazek a měl znovu prodlužovat. Podobné dilema řešilo i několik jeho kamarádů. Končili či přecházeli k jiným jednotkám. „Přes tohle

všechno jsem do poslední chvíle váhal, zda armádu opustit, či ne. Když jsem do armády nastupoval, bral jsem to jako životní poslání. Poslání, ve kterém setrvám celý pracovní život. Odejít z armády pro mě bylo naprosto nepředstavitelné už jen proto, že jsem uniformu nosil od svých patnácti let. Bylo i těžké vystoupit z jakési finanční jistoty do diametrálně odlišného a hlavně neznámého civilního

světa. Bez zkušeností, bez kvalifikace, bez návyků a hlavně bez toho paradoxně nenáviděného velení. Proto dodnes živě vzpomínám na den, kdy jsem se rozhodl z armády odejít. Na den, kdy jsem sám se sebou sváděl tolik nepříjemný boj. Připadalo mi totiž, že utíkám, něco vzdávám. Průzkumníci bývají nečitelní jedinci, proto o mém rozhodování ani velitelé, ani okolí a rodina do osudného dne nevěděli,

přibližuje Radim své pohnutky. Armáda jej samozřejmě chtěla udržet, následovalo kolečko motivačních pohovorů, ale stejně se držel rozhodnutí už nepodepsat. „To nejhorší období přišlo až ve chvíli, kdy jsem naposledy prošel bránou útvaru. A trvalo to asi další rok. Najednou jsem nemusel stát ráno na nástupu v mrazu a nikdo mi neřikal, kde mám být a co mám dělat. Chybělo mi to, stýskalo se mi. Byl jsem už přesvědčený, že jsem neudělal správně,“ dodává Radim.

Převzetí firmy po otci

Po odchodu ale už nebylo cesty zpět. Byla tu nová rodina, byla tu firma, kterou vybudoval jeho otec, zkrátka bylo třeba se neohlížet zpět a jít dál. Firmu na vývoj zdravotnických prostředků převzal v katastrofálním stavu bez řádu i disciplíny. Navíc ve ztrátě. Obecně bývají vývojáři ze své podstaty bohémové, prostě naprostý opak i toho největšího „vojáka pankáče“, což je termín, který Radim rád používá. A hned nabízí i jeho vysvětlení. „To je voják, který si neuvědomuje nějaká ta základní pravidla a řád. Díky tomu, že se řídí těmi vlastními, ale úkoly plní nadprůměrně až excelentně. Velení postupem času takového pankáče díky jeho výkonům toleruje.“

Jediné, co mohl udělat, bylo využít své zkušenosti získané v armádě. A světe div se, firma začala prosperovat. Byla tu samozřejmě i řada věcí, co nevyšly a na které není určité hrdý. Cesta k současnému stavu byla lemovaná žiletkovým drátem a stále musí být ve střehu.

Mezi lékaři a vědci

Nebylo jednoduché přejít z vojenského prostředí mezi špičkové lékaře, vědce, podnikatele a v tomto čistém, až doslova sterilním prostředí s nimi vyjít. Vůbec si u nich vydobýt respekt. Nedůvěru navíc posilovalo, že mu tenkrát nebylo ani třicet. „Můžete si být sami sebou naprosto jistí, můžete mít argumenty, ale není možné do takto korektního prostředí přijít a říct: Tohle je na ****, takhle to dělat nebudeme. Ti lidé by vás nepochopili,“ přibližuje Radim, jak složité bylo se do firemního prostředí začlenit, ale také v čem mu předešla kariéra pomohla.

Vývoj mikroatomizéru

K samotnému vývoji mikroatomizéru, který je určený k paliativní léčbě zhoubných nádorových onemocnění břišní a hrudní dutiny, se dostal tak, že ho oslovila 1. chirurgická klinika VFN v Praze. Ta přišla v roce 2019 s nápadem a informacemi, on s manželkou, která navíc byla na rodičovské, atomizér sestrojili, odzkoušeli, ocertifikovali a v červnu téhož roku začali sériově vyrábět. Prostě si tak nějak s lidmi z kliniky vzájemně sedli. Asi hodně pomohla náhoda, svou roli sehrál i patriotismus.

A v čem je mikroatomizér prospěšný? Jedná se o inovativní léčebný postup, kdy se do břišní nebo hrudní dutiny ve formě spreje aplikuje silně koncentrovaná chemoterapeutikum. Tento postup je určený pacientům, u kterých nezafungovaly běžné léčebné postupy a kteří jsou již v terminálním stadiu onemocnění.

Radim drží v rukou mikroatomizér, který zachraňuje lidské životy u nás i v zahraničí.

Laicky lze říci, že úkolem mikroatomizéru je dostat pacienta ze stavu „neléčitelný“ do stavu „léčitelný“. Tomu všemu ale předcházela řada papírování a certifikačních procesů, které vzal Radim na svá bedra společně s primářem VFN v Praze. A rozhodně nešlo o snadnou cestu, v běžné firmě to je úkol pro tým až deseti specialistů na několik let. Zpracovat přes 1 200 stran textů dokumentace sepsané lékařsko-technickou terminologií za tři měsíce nebylo pro dva lidi úplně snadné. Navíc se zrovna ještě měnila unijní legislativa pro certifikace zdravotnických prostředků.

Náročné papírování, ale i zoufalí lidé

Možná si říkáte, že to, co Radim popisuje, bylo jistě náročné, ale není to až tak hrozné. Kromě vyčerpávající komunikace s dodavateli z ČR i ze zahraničí, udržování chodu firmy, boje s totálním vyčerpáním a se ztrátou motivace přišla další zkouška, kterou musel Štítko překonat. Zprávy o vývoji mikroatomizéru se dostaly do médií a na Radima se začaly obracet rodiny pacientů. Zoufalí lidé, kteří věděli, že nějaká pomoc existuje a může být dostupná pro jejich blízké, ale nelze ji kvůli jakémusi chybějícímu „papíru“ poskytnout. Špatně se to vysvětluje tváří v tvář pacientům, kteří mají

před sebou jen pár týdnů života, a je jasné, že certifikace neproběhne včas. „Ten psychický tlak byl až neskutečný. Týden před finálním certifikačním auditem, kdy se počítala každá hodina, jsem nakonec skončil v boskovické nemocnici na kapačkách pro vyčerpání. Ale musel jsem najít motivaci, vytáhnout kanyly, podepsat revers a úkol dokončit. Povedlo se a stálo to za to! Jsem ale přesvědčený, že pokud bych v armádě nebyl, pak bych nikdy celou záležitost s mikroatomizéry nedotáhl. Jako civilista bych na to prostě morálně neměl. Využíval jsem výhradně zkušenosti získané z armády a výchovy. Zbytek jsem se už jen doučoval za pochodu,“ dodává na závěr Radim. Byla to dlouhá a náročná cesta od nástupu na vojenskou školu, přes okamžik, kdy naposledy prošel branou v Táboře, až po finále, které ho dovedlo k prostředku, jenž pomáhá zachraňovat životy u nás, ve Francii, Beneluxu, Turecku, Španělsku a Itálii, ale i Jižní Americe. V dalších zemích se čeká na dokončení registračních procesů, které si ale již řeší jednotliví distributoři. A to vše u produktu, který je na trhu teprve několik měsíců.

Každý máme svou profesi, ale všichni jsme aktivní záloha

velitel roty • strážník městské policie

velitel čety • učitel

MEZI NÁMI JE TAKÉ ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ, KOVÁŘ, POŠTOVNÍ DORUČOVATEL, PRÁVNÍK, ZÁMEČNÍK, IT PRACOVNÍK, STAROSTA MĚSTA, PRACOVNÍK V AUTOMOBILOVÉM PRŮMYSLU, MECHANIK A SPOUSTA DALŠÍCH...

zástupce velitele čety • palubní stevard

kuchařka • pracovnice v sociálních službách

zástupce velitele čety • stavební projektant

starší řidič – specialista • řidič zemních strojů

Více informací o jednotce:
e-mail: kvv-ostrava@army.cz
tel.: +420 973 487 770

www.kvv-ostrava.army.cz

Pro nové zájemce:
www.kariera.army.cz
tel.: + 420 973 488 111

Příběh vojáka, který získal ocenění Dobrovolník Pardubického kraje

POMÁHÁ NEVIDOMÉMU VOZÍČKÁŘI

Nadporučík Vladimír Kosina slouží jako zástupce velitele roje u 214. letky oprav letecké techniky 21. základny taktického letectva v Čáslavi. Svůj život zasvětil armádě, kde je již 18 let – od absolvování Střední vojenské školy v Moravské Třebové. Vojenské školství mu dalo dobrý základ, mimo jiné se zde v tanečních seznámil se svojí manželkou, s níž vychovávají čtyři děti. Velká rodina mu dává radost i lásku. Vladimír se ale i přes to vše rozhodl, že bude pomáhat i jiným. Těm, ke kterým nebyl osud příliš vstřícný.

„O Martinovi, kterému pomáhám, jsem se dozvěděl, jak už to tak bývá, shodou několika okolností. V té době jsem několik let navštěvoval jazykové kurzy pořádané sociální firmou Ergones – TyfloCentrum Olomouc, která jako lektory zaměstnává osoby se zrakovým postižením. Na facebookových stránkách TyfloCentra Pardubice pak na mě vyskočila poptávka po dobrovolnictví pro zrakově postiženého kluka na vozíku, který byl stejně starý jako já. To mě zaujalo. Na inzerát jsem odpověděl

a zjistil jsem, že Martinovi nedávno zemřel táta a zůstal jen s mamkou a mladší sestrou,“ objasňuje nadporučík Vladimír Kosina, co ho vedlo a dovedlo k pomoci druhým.

Zaškolení ve svém volném čase

Zrakově postižený vozíčkář Martin se svým otcem chodil na hokej na Dynamo, s tátou si vždy dal i pivo a vůbec se v rámci svých možností věnoval „mužským“ činnostem. Jeho ztráta tak citelně zasáhla do života již

tak osudem zkoušeného Martina, který se ale se svým handicapem statečně vyrovnává. Nicméně pomoc druhých je nejen vítaná, ale i žádoucí. Osoby s tělesným postižením potřebují jak péči, tak i lidský přístup. Takový, jaký uplatnil Vladimír. Ten se před tím, než se mohl aktivně zapojit do pomoci jako dobrovolník, musel v TyfloCentru naučit, jak přistupovat k osobám se zrakovým postižením, a následně se zde setkal při první schůzce s Martinem a jeho maminkou. To bylo již před třemi lety.

Spolu na hokej

„Pamatuji si, že první samostatná aktivita byla pak návštěva hokejového utkání Pardubice vs. Hradec Králové. Byl to super zážitek z derby a ještě větší, když vyhráli domácí. Tím bylo vlastně rozhodnuto, stali se z nás přátelé,“ dodává Vladimír. Martin, jeho kamarád a svěřenec, trpí dětskou mozkovou obrnou. Je na vozíku, má špatnou motoriku rukou a má tzv. tunelové vidění. To v praxi znamená, že pokud se na nějaký blízký objekt zaměří, tak ho i omezeně uvidí. To mu například dovo-luje používat speciální mobilní telefon nebo počítač. Moderní technologie zpřijemní život, ale nenahradí přátelství a přítomnost blízkých osob. I proto Vladimír seznámil Martina se svojí rodinou a díky tomu už téměř nikdy netráví čas výlučně ve dvou, ale vždy se přidává minimálně jedno z Vladimírových dětí, či spíše celá rodina. A aby pomoci nebylo málo, pro absolvování kurzu přístupu ke zrakově postiženým se rozhodla i Vladimírova manželka a stala se tak také dobrovolníkem. Martina s sebou berou na nejrůznější akce, například hasičské závody, festivaly a s výraznou pomocí Vladimírova kolegy Daniela V. z 211. taktické letky absolvoval Martin i svůj první charitativní „běh“, na kterém celá rodina a oba vojáci pomáhali s pořadatelskou službou.

Nahlédnutí do jiného světa

„S Martinem se hodně nasmějeme. I přes své postižení nepřestává být pozitivním člověkem. Pro mě jako pro tátu je důležité, že mé děti mají možnost nahlédnout do jiného světa. Snad jim to pomůže v tom, aby si vážily života a zdraví, které dostaly do vínku. Aby byly hodnějšími, solidárními lidmi. Jak už jsem řekl, s Martinem jsme téměř stejně staří, a tak se člověk neubrání srovnání a mnohem více si váží štěstí, které v životě má. K tomu mému životnímu štěstí teď patří i Martin. Můj život totiž skutečně významně obohatil. Díky němu jsem mimo jiné začal fandit hokeji, uvědomil si význam jiných smyslů a konečně pochopil význam i opravdových maličkostí. Na začátku našeho přátelství bych nikdy neřekl, že se mi jako leteckému technikovi zkušenost s péčí o něj hodí i v profesním životě. Jenže pak přišel covid a já musím uznat, že mimo znalostí z kurzu CLS jsem během nasazení v nemocnicích při práci s imobilními pacienty využil i zkušenosti, které jsem nasbíral právě s Martinem. Když jsem to Martinovi tehdy volal z nemocnice, poznal jsem, že je na sebe tak trochu pyšný. Mohl tak alespoň zprostředkovaně pomáhat. Myslím si, že každý chce být v životě užitečný a pomáhat. Každý to prostě v sobě má, o to víc mě překvapilo, když mě a manželku nominovalo TyfloCentrum Pardubice na ocenění Dobrovolník Pardubického kraje roku 2020. Když jsem pak stál mezi oceňovanými, připadal jsem si trochu nepatřičně. Napadlo mě totiž, že díky přátelství s Martinem mnohem více dostávám a že není vlastně co oceňovat,“ dodává na závěr skromně nadporučík Vladimír Kosina z 21. základny taktického letectva v Čáslavi.

Martin má ve Vladimírovi a jeho rodině skutečné přátele.

Motivace pro ostatní

Vladimírův dojemný příběh může motivovat druhé a víme, že i motivuje. Vladimírovi patří veliký dík, a to nejen za jeho obětavou službu, ale i lidský přístup, kdy pomoc druhým staví před své pohodlí a volný čas. Pokud máte ve svém okolí vojáka, záložníka či občanského zaměstnance, který významnou měrou také pomáhá druhým, kontaktujte

naši redakci. Příběh rádi uveřejníme, protože hrdinské činy se nedějí jen na světových bojištích a v zahraničních misích, ale i každodenně všude okolo nás.

Text: Michal Voska, foto: archiv npor. Vladimíra Kosiny

Letos tento sport oslavil čtvrtstoletí v Armádě ČR

VOJENSKÝ PĚTIBOJ MÁ V ARMÁDĚ ZELENOU

V roce 1946 napadlo francouzského kapitána Henriho Debruse zorganizovat soutěž určenou výlučně pro armádu. Zaujal ho vojenský trénink fyzické zdatnosti u nizozemských leteckých jednotek, který se skládal ze seskoků padákem, pochodu, překonávání překážek a konečně z předvádění bojových operací s lehkými zbraněmi a granáty. Upravená pravidla autorizovaná francouzskou armádou se stala základem pro nový sport a od roku 1950 jsou ve vojenském pětiboji pořádána každoročně mistrovství světa. Do vojenského pětiboju patří střelba z velkorážné nebo malorážné zbraně, překážková dráha NATO, plavání s překážkami, hod granátem na cíl a na dálku a přespolní běh.

Vůbec poprvé startovalo družstvo mužů AČR na závodech v Mnichově v Německu v roce 1992, ale bez většího ohlasu. Situace se však zanedlouho změnila a v roce 1995 se zúčastnili mezinárodního mistrovství Rakouska ve Wiener Neustadtu dva čeští pozorovatelé s cílem získat zkušenosti, zavést vojenský pětiboj do systému vojenských soutěží a založit armádní reprezentaci.

Za rok vzniku vojenského pětiboju v Armádě ČR považujeme následující rok 1996. V tomto roce se družstvo mužů zúčastnilo prvního mezinárodního závodu a premiérově svého prvního mistrovství světa. Od roku 1997 se pak pravidelně pořádá přebor Armády České republiky mužů i žen a v tomto roce se na svém prvním mistrovství světa představilo také družstvo žen. Od té doby obě družstva

reprezentují naši armádu na armádních světových hrách, mistrovstvích světa a vybraných regionálních mezinárodních soutěžích.

Začátky nebyly vůbec lehké

„První velkorážné zbraně jsme dostali darem od rakouské armády, zrovna tak jako první překážky do bazénu, na rozdíl od zbraní tentokrát od nizozemské a švýcarské armády,“ říká plukovník gšt. Lubomír Přivětivý, vedoucí katedry vojenské tělovýchovy při FTVS UK Praha. „K přípravě na překážkovou dráhu NATO se mnoho let používala ta pro společné kontrolní cvičení. Dnes je situace naprosto odlišná. Vojenský pětiboj disponuje moderními velkorážnými zbraněmi Tanner a malorážnými zbraněmi Anschütz, několika sadami překážek do bazénu, byly vyrobeny kovové

granáty tak, aby odpovídaly pravidlům, a byly vybudovány tři překážkové dráhy NATO,“ dodává Přivětivý.

K největším úspěchům patří vítězství na mezinárodních závodech v Eupenu v Belgii v roce 2015, na domácích mezinárodních závodech před družstvy Dánska a Lotyšska v roce 2016, na mezinárodních závodech v Mnichově v téže roce a řada pódiových umístění na regionálních mezinárodních závodech.

Legends vojenského pětiboju mají skvělé pokračovatele

„Za 25 let trvání vojenského pětiboju prošlo reprezentací mnoho desítek pětibojářek a pětibojářů a těch, kteří startovali alespoň na přeboru armády, bylo ještě mnohem víc,“ pokračuje plukovník Přivětivý. „Není bez

Jednou z disciplín je střelba.

zajímavosti, že první přebornicí Armády České republiky byla současná náměstkyně pro řízení sekce ekonomické MO Blanka Cupáková. Českou armádu reprezentoval také Karel Řehka, současný ředitel Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). Pětibojařem byl svého času také Petr Milčický, ředitel odboru rozvoje přípravy vojsk sekce rozvoje sil MO. Legendou se stal Jaroslav Matoušek, který nejenže jako první závodník dosáhl v té době magické hranice 5000 bodů, ale reprezentoval Armádu ČR na více než čtyřech desítkách mezinárodních závodů a stal se osminásobným přeborníkem AČR. V současnosti je nejlepší pětibojařkou Martina Skalová ze 42. mechanizovaného praporu (toho času na mateřské dovolené) a pětibojařem Jakub Rozsypal z Vojenské policie.“

Sport v životě vojáka hraje důležitou roli

„V životním stylu profesionálního vojáka hraje důležitou roli sport a pojetím mezi tělesným a vojenským tréninkem řadového vojáka je vojenský pětiboj,“ zdůrazňuje plukovník Přívětivý. „Vojenský pětiboj přispívá k rozvoji základních pohybových schopností a pohybových dovedností a rozvíjí speciální vojenské dovednosti. Jeho závodní pojetí umožňuje využití pozitivní motivace k dosahování vyšší výkonnosti v oblasti vojenských dovedností a k rozvíjení tělesné zdatnosti. I proto má v podmínkách armády zelenou.“

Postavení, které dnes vojenský pětiboj má, je zásluhou nejen těch, kteří se o něj starají, ale také podpory, kterou dostává od oddělení tělovýchovy sekce rozvoje sil MO a ASC Dukla.

Text: Jana Deckerová, foto: archiv Vojenská katedra FTVS UK

Česká výprava si z mistrovství v MMA přivezla jedenáct medailí

VTEŘINOVÉ LEPIDLO POMOHLO K VÍTĚZSTVÍ

Dvě zlaté medaile na mistrovství Evropy ve smíšených bojových uměních (MMA) získal poručík Vojtěch Garba z 15. ženijního pluku. Na Ukrajině v Kyjevě se mu během několika hodin podařilo porazit olympijského medailistu Moldavce Dmitriho Ceacustu a ve striking MMA Španěla Alberta Marina Blanca.

MMA neboli Mixed Martial Arts je plnokontaktní bojový sport bez využití zbraní, který využívá prvky různých bojových umění. „Záleží na každém závodníkovi, jaké má zkušenosti. Někdo je lepší v judu, jiný zase v thajském boxu. Je to hodně individuální,“ vysvětluje základní zaměření MMA poručík Garba. Novější variantou tohoto sportu je striking MMA, kdy se nebojuje na zemi, ale všechno se odehrává tzv. na nohou. „Jakmile se dostanete na podlahu, tak se musíte zvednout zpátky do postoje. To neplatí, pokud jste v postoji začali nějakou technikou. V takovém případě máte 30 sekund na její dotažení,“ doplňuje Garba.

Zápas může ukončit buď rozhodčí, nebo když se soupeř vzdá. Závodník může vyhrát i na body, které sbírá v průběhu tří kol. Právě tak zvítězil poručík v semifinále MMA s Italem Domenem

Verglesem. „Ten byl pro mě největším soupeřem. Byl hodně silný a navíc mi roztrhl kůži pod okem. Hrozilo, že ukončí zápas, a tím pádem bych kvůli zranění prohrál. Naštěstí mě to nechal rozhodčí na jeho zodpovědnost dokončit.“ Aby mohl Garba pokračovat v dalších zápasech, musel si pomoci operativně. „Potřeboval jsem, abych nekrvácel. Tak jsem použil vteřinové lepidlo. Opravdu to funguje, i když to není zrovna asi nejlepší způsob zdravotního ošetření.“

Mistrovství Evropy uspořádala mezinárodní organizace Global Association of MMA (GAMMA), která se snaží dostat tento bojový sport na olympijské hry. I z toho důvodu jsou pravidla hodně přísná: „Nesmíme používat údery pod pás, loktem nebo údery na zátylek. Jakmile teče krev, zápas se zastavuje a končí. MMA není zdaleka tak agresivní a krvavý sport, jak si mnoho lidí myslí,“ doplňuje Garba.

Findlový zápas ve striking MMA proti Španělovi Albertu Marinu Blancovi

Nástup do ringu

Ženista z Bechyně se smíšenému bojovému umění věnuje více než osm let. „Před tím jsem hrál fotbal a pak jsem se jednou rozhodl zkusit něco jiného. Trénoval jsem podle toho, s kým jsem měl bojovat. Když se můj soupeř specializoval na postojové techniky, trénoval jsem především házení a chvaty na zemi a naopak. Takhle to dělám do současnosti.“ Garba ale zároveň dodává, že na mistrovství

Evropy tuto výhodu neměl, protože nevěděl, s kým přesně bude nakonec bojovat. „Pak už čerpáte především ze svých zkušeností. Důležitá je také fyzika, protože jedno kolo sice trvá jen tři minuty a jsou celkem tři, ale na druhou stranu jsme měli za jeden den těch zápasů několik.“

Právě příprava na jednotlivé závody je velice důležitá. Trénuje se

nejen vytrvalost, ale i rychlost a síla. „Před zápasy musím také upravovat svůj jídelníček. Většinou bojuji ve váhové kategorii do 93 kg. Když se jedná ale o jednotlivé zápasy, zvládnou zhubnout i do spodní kategorie, tedy pod 84 kg.“ Česká výprava si z mistrovství v MMA přivezla celkem jedenáct medailí. Jenom ostravský klub, ve kterém trénuje i Vojtěch Garba, jich měl sedm. Vojtěcha Garbu teď čeká příprava na mistrovství světa, které by se mělo konat na začátku příštího roku.

*Autor: kpt. Zuzana Králová,
foto: archiv por. Vojtěcha Garby*

Předávání medailí

Centrum simulačních a trenažerových technologií vstupuje do nové etapy

NAVYŠUJÍ SCHOPNOSTI A MODERNIZUJÍ

V posádce Vyškov přibyla další nová budova. Po mycí hale techniky a skladišti zbraní má své nové prostory i Centrum simulačních a trenažerových technologií (CSTT). Jde o objekt hodný 21. století, který představuje další výrazný posun ve výcviku jednotek. Slavnostnímu otevření byl přítomen i náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opat.

„Nové podmínky nasazení Armády České republiky a prostředí NATO vyžadují mimo jiné i naplňování armádních ambicí při podílení se na přípravě štábů a jednotek armád států NATO v jednotném a interoperabilním prostředí pro všechny typy výcvikových simulací, ať již konstruktivní, virtuální či živou simulaci. Z toho vyplývají i nové podmínky a úkoly pro CSTT, spojené i s výstavbou nové budovy centra zde v kasárnách Dědice,“ vysvětlil velitel Velitelství výcviku – Vojenské akademie brigádní generál Radek Hasala, do jehož podřízenosti CSTT patří, přičemž zdůraznil, že nová budova také sloučí dvě dosavadní působistiště centra v Brně a Vyškově.

Příprava brigádního úkolového uskupení

Výstavba třípatrové budovy započala v červenci 2019 a u symbolického přestřižení pásky nechyběli zástupci těch, kteří se na ní podíleli nejvýznamnější měrou. Ti také za svou práci při této příležitosti převzali nejen poděkování, ale i ocenění. Současný velitel CSTT podplukovník Přemysl Tuček popsal další úkoly: „Půjde o postupné nastěhování vedení CSTT, dalšího personálu a technologií, s tím, že realizace technologie proběhne celkem ve třech fázích, a to v letech 2022–2024.“ Dodal ještě, že po dokončení druhé fáze a přestěhování brněnské části včetně taktického simulátoru

dosáhne centrum nové schopnosti přípravy brigádního úkolového uskupení v nové budově k 1. 6. 2023, kdy bude schopno zabezpečit výcvik v souladu s doktrínou operační přípravy. S tím souvisí také celá řada opatření. Například dojde k přerušení výcviku od konce září 2022 do května 2023, a to kvůli demontáži taktického simulátoru, jeho přemístění a instalaci ve Vyškově. Zároveň bude probíhat i přestěhování brněnské části. Poté od dubna do června 2023 bude prováděn zkušební provoz v nové budově. „Třetí fáze realizace technologie pak proběhne v roce 2024 a ta se bude týkat taktického simulátoru,“ doplnil na závěr podplukovník Tuček.

Technologie a simulace jsou budoucnost

Rozšíření schopností se promítne i do postupného navýšení personálu. Náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opat při této příležitosti zmínil, že technologie a simulace jsou budoucnost a přibližují nás nejen současnému bojišti, ale i dalším novým schopnostem v oblasti krizového řízení,

A fakta

Technologie pro nové schopnosti, cílové schopnosti CSTT představují:

- nákup simulačního vybavení pro přípravu vyšších taktických celků a operačního velitelství;
- nákup simulačního prostředku pro řešení krizových stavů;
- nákup nového systému konstruktivní simulace pro přípravu štábů;
- implementaci nástrojů velení a řízení NATO (LOGFAS, TOPFAS);
- pořízení nástrojů pro realizaci operační analýzy.

Tyto technologie jsou plánovány od roku 2025. Dosáhnout cílové schopnosti by CSTT mělo v roce 2026.

například v podobě simulací nejrůznějších živelních pohrom.

V loňském roce oslavilo CSTT již 20. výročí svého fungování. Vzniklo na základě Konceptu zavádění simulační a trenažérové techniky do Armády České republiky z roku 1998. K 1. lednu 2000 nejprve vzniklo Národní centrum simulačních a trenažérových technologií jako součást tehdejší Vojenské akademie v Brně a k 1. září 2000 pak Výcvikové středisko pozemních sil jako součást Vojenské akademie ve Vyškově. V důsledku úkolů stanovených reformou AČR byly k 1. dubnu 2003 Národní centrum simulačních a trenažérových technologií v Brně a Výcvikové středisko pozemních sil ve Vyškově organizačně sloučeny do Centra simulačních a trenažérových technologií a dány do podřízenosti vznikajícího 4. velitelství výcviku a tvorby doktrín ve Vyškově (v současnosti VeV-VA). Velitelství centra a jedno středisko sídlily v Brně, druhé středisko bylo ve Vyškově. Toto dělení bylo formálně zachováno s tím, že střediska byla transformována na odbory simulačních a trenažérových technologií. Poslání, hlavní úkoly a určení centra i současných odborů

zůstaly zachovány a jejich struktura prošla dílčími úpravami tak, aby byly optimalizovány požadavky na řízení a úkoly centra. Z původně malého pracoviště, co do počtu personálu, rozsahu plněných úkolů a věhlasu, se stalo centrum se širokou škálou činností – od plnění výcvikových úkolů ve prospěch štábů a velitelů AČR, zabezpečování cvičení jak s mezinárodní účastí, tak pro příslušníky Vojenské policie, záchranných útvarů, štábů

prvků integrovaného záchranného systému, přes vzdělávání studentů současné Univerzity obrany, ale i jiných vysokých škol a univerzit ČR, až po naplňování expertní a experimentální činnosti při aplikaci simulačních a trenažérových technologií ve vojenství.

Text: kpt. Monika Nováková, Michal Voska

Foto: Vladimír Bezděk, CKIT VeV-VA

ODKAZ NA VIDEO
ZE CVIČENÍ

Do cvičení bylo zapojeno několik desítek figurantů z řad studentů středních škol.

Výcvik v reálném prostředí připravuje vojáky na obtížné situace

KDYŽ ZAZNÍ MASCAL

Hromadný příjem raněných po teroristickém útoku trénovali na letišti v Českých Budějovicích vojáci 42. mechanizovaného praporu. Oběti představovali studenti místní střední zdravotnické školy, pro něž byly role v katastrofickém scénáři víc než jen pouhým zpestřením výuky.

„Studenti byli profesionálně namaskováni, navíc přesně věděli, jak mají svá zranění prezentovat. Díky jejich nasazení a hereckým výkonům jsme mohli výcvik více přiblížit realitě. Za jejich výkon jim tímto děkuji,“ chválil nadšený komparz a umění maskérů kapitán Petr Macík, velitel 3. mechanizované roty, který výcvik po více než dvouleté covidové pauze připravoval. Sedm desítek vojáků převzali nejen ranění s průstřely, ztrátami končetin či popáleninami.

Poradit si museli také s civilisty v šoku a v neposlední řadě s útočníky. „Naše praporeční obvaziště namaskovalo dvacet studentů s různými zraněními. Dalších třicet pak imitovalo okolní dav, který znepříjemňoval práci vojáků-zdravotníků. Šlo o následky šoku, ale i s tím se musí počítat a vojáci musí umět ošetřit raněné a provést triáž, tedy rozřazení dle závažnosti poranění, bez ohledu na prostředí, stres či křik,“ uvedl Macík.

Bezchybná koordinace je důležitá, potřeba spojení nezbytná.

Eliminace protivníka

Součástí výcviku ovšem nebyla jen reakce na teroristický útok před halou letiště a spolupráce s policií u odletové haly, ale také eliminace protivníků. Jako kulisy posloužila řada vysloužilých budov bývalých kasáren, kde bylo možné nasimulovat boj, který si v ničem nezadal s realitou. Patro po patře bylo takzvané vyčištěno, teroristická hrozba – i za rizika vlastních ztrát – byla odstraněna. „Čistý,“ znělo z úst vojáků po splnění úkolu.

MASCAL cvičí pravidelně

Trénink hromadného příjmu raněných po nejružnějších katastrofách, tzv. MASCAL (Mass Casualty), cvičí táborští vojáci pravidelně nejen kvůli podobným případům při nasazení v zahraničí, ale také kvůli případné pomoci integrovanému záchrannému systému doma v České republice. „Primárně se zaměřujeme na boj s nepřítelem, kdy se v prostoru bojiště civilní obyvatelstvo nenachází. Tento druh výcviku proto klade na velitele a celý rozhodovací proces vyšší nároky,“ upozorňuje Macík. V nastalém zmatku po útoku musí velitel nejen zajistit samotný prostor, ale i zabezpečit ošetření raněných a jejich přepravu pro následný transport do zdravotnického zařízení.

Při podobných neštěstích jednotky nasazují tzv. CLS týmy (Combat Lifesaver), tedy armádní zdravotníky, kteří jsou cvičeni na poskytování první pomoci v boji. „Ani oni nejsou běžně zvyklí na péči o desítky zraněných, takže tento hromadný příjem raněných pro ně představoval skvělý trénink,“ doplnil kapitán Petr Macík.

Text a foto: Michal Voska

KALENDÁŘ

VOJENSKÉHO FONDU SOLIDARITY

MŮŽETE ZÍSKAT I VY

Koncem listopadu se uskutečnil slavnostní křest kalendáře Vojenského fondu solidarity pro rok 2022. Kalendář tvoří dvanáct vítězných fotografií soutěže, kterou pod záštitou náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Aleše Opaty vyhlásila brigádní generálka Lenka Šmerdová na jaře tohoto roku. Spolu s ní kalendář pokřtili válečný veterán generál Miloslav Masopust s manželkou Helenou a marketingový ředitel TATRA TRUCKS a.s. Kamil Košťál.

1. místo – mjr. Jiří Havel, Hradní stráž,
– foto s názvem: „Kočka na stráži“

2. místo – prap. Otakar Málek, Posádkové velitelství Praha,
– foto s názvem: „Nejsme jako všichni, notujeme si a držíme spolu!“

3. místo – kpt. Pavel Vaňha, 21. základna taktického letectva Čáslav,
– foto s názvem: „Takový normální pracovní den avioničky L-159 Alca“

1.

2.

3.

„Jedná se o již čtvrtý ročník, soutěžící posílali fotografie na téma – Svět ženy v uniformě,“ říká brigádní generálka Lenka Šmerdová a dodává, že do soutěže se zapojilo velké množství nejen profesionálních vojáků a aktivních záložníků, ale i civilních a občanských zaměstnanců. Fotografii se sešlo velké množství a do soutěže se zapojily vojenské útvary a zařízení napříč celým resortem.

„Fotografie, z kterých jsme vybírali, byly opravdu moc povedené a bylo velmi těžké najít pouhých dvanáct fotografií, které budou prezentovat kalendář na příští rok,“ pokračovala generálka Šmerdová.

První místo ve fotografické soutěži získal major Jiří Havel z Hradní stráže s vítězným snímkem „Kočka na stráži“. Pomyslné stříbro míří do Posádkového velitelství Praha za praporčíkem Otakarem Málekem za fotografii s názvem „Nejsme jako všichni, notujeme si a držíme spolu“ a na třetím místě se umístil kapitán Pavel Vaňha z 21. základny taktického letectva Čáslav se snímkem „Takový normální pracovní den avioničky L-159 Alca“.

Díky kalendáři můžete pomáhat i vy

Grafickou podobu kalendáře ztvárnila grafika Andrea Bělohávková z Vojenského historického ústavu Praha a společnost TATRA TRUCKS a.s.

nechala kalendář na své náklady vyrobit a věnovala ho Vojenskému fondu solidarity. Kalendář Vojenského fondu solidarity pro rok 2022 bylo vydáno 3 000 ks. Kalendář je neprodějný. Zájemci ho mohou získat za dobrovolný příspěvek ve prospěch VFS. Distribuci pro širokou veřejnost zajistí rekrutační pracoviště napříč celou Českou republikou nebo si ho mohou dárce vyzvednout přímo na Generálním

štábu AČR po domluvě s pracovníky VFS (vfs@army.cz). Veškeré příspěvky budou stejně jako v uplynulých ročnících směřovány na účet Vojenského fondu solidarity a poté vojákům a jejich rodinám, které se ocitnou v těžké životní situaci.

Text: pplk. Vlastimila Cyprisová a redakce AR,
foto: prap. Petr Dohnal a soutěžící

PŘÁVNÍ PORADNA

Interního komunikačního portálu

Poměrně často frekventovanou problematikou, kterou řešíme v odpovědích na dotazy našich uživatelů, je poskytování služebního volna vojákům z povolání. Nejčastěji se týkají poskytování služebního volna z důvodu ošetřování člena rodiny (OČR) a péče o dítě. Jedním takovým dotazem se budeme dnes zabývat.

Dotaz:

Dobrý den,
ráda bych znala váš názor na problematiku udělování služebního volna – OČR. Jedná se o případ, kdy má žena v péči dítě z prvního manželství. Uzavřela nové manželství a s manželem společně pečují o její dítě. Oba jsou vojáci z povolání. Z toho, co jsem na IKP vyčetla, tak usuzuji, že manžel nemá nárok na udělení OČR, i když o dítě pečuje a žije s dítětem ve společné domácnosti. Lze ženu v tomto případě považovat za „osamělého vojáka“, i když je vdaná? A má tedy nárok v případě ošetřování dítěte ve věku do skončení povinné školní docházky na služební volno v rozsahu 13 po sobě jdoucích kalendářních dnů? Podotýkám, že dítě bylo soudem svěřeno do péče matky.

Děkuji za odpověď

Odpověď:

Ve vámi uváděném případě skutečně nemá manžel dané vojákyně nárok na čerpání služebního volna na péči o její dítě z prvního manželství, jelikož podle § 71 odst. 5 zákona o vojácích z povolání se nejedná o jeho dítě. Jiná situace by nastala, pokud by si daný voják toto dítě osvojil.

Uvedenou vojákyni však nelze považovat za „osamělého vojáka“, jelikož je vdaná.

Tuto problematiku řeší příloha 2 bod 4 písm. c) vyhlášky č. 263/1999 Sb., kterou se stanoví důvody pro poskytování služebního volna vojákům z povolání pro překážky ve službě a rozsah služebního volna, ve znění pozdějších předpisů:

c) Za osamělého vojáka se pro účely poskytování služebního volna považuje voják, který je svobodný, ovdovělý, rozvedený nebo osamělý z jiných vážných důvodů, nežije-li s družkou.

Redakce IKP

ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ
ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Michal Voska

Grafická úprava: Milan Syrový

Jazyková korektura: Kamil Novák, Milena Krejsová

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje

VHÚ Praha – produkční oddělení

Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center, a. s.

Číslo indexu: 45 011

ISSN 1211-801X

Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 18. 11. 2021

Toto číslo vyšlo dne: 6. 12. 2021

Foto na titulní straně: des. Vladimír Šandor

KONTAKTY DO REDAKCE

Michal Voska (šéfredaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrový@gmail.com

Redakční rada: plk. Magdaléna Dvořáková,
Ivan Hamšík, Jan Pejšek a Jana Zechmeisterová

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.army.cz

Přinášíme Vám výběr z nabídky nových benefitů.
V nabídce více než 100 benefitů

Benefity **Benefity**
pro vojáky AČR

Sleva na zbraně, střelivo,
oblečení a doplňky

Výhodné mobilní tarify
a internet od O2 Family

-5%
-10%

Sleva na pánské nezlevněné
zboží

Sleva na sportovní oblečení
a vybavení pro volný čas

-15%

Sleva na vybrané rybářské
potřeby a krmení

Sleva v hotelu Lucia na
wellness a pobytové balíčky

-20%

Více informací naleznete na www.benefit-veterani.cz a www.benefit-army.cz

Modelářské umění připomíná padlé vojáky z Afghánistánu

VZPOMÍNKA NA TY, KTEŘÍ SE NEVRÁTILI

Desátník Tomáš „Morbo“ Kolovrátník je řidič družstva zabezpečení velení z rotty podpory, velitelství 4. brigády rychlého nasazení ze Žatce. Předtím byl několik let řidičem Panduru. Od dětství se věnuje modelářině, zejména pak s vojenskou tematikou. Jeho posledním počinem je dioráma připomínající naše padlé vojáky, která je nejen důstojnou připomínkou jejich nejvyšší oběti, ale i ukázkou mistrné práce, která si vyžádala stovky hodin času.

Tomáši, vaše dioráma, kterou jsem objevil na sociálních sítích, ukazuje obrněnou techniku a typické betonové T-zdi, které známe z Afghánistánu. Jak vlastně vypadalo vaše první působení v této zemi?

Přijel jsem do Bagrámu za klukama pár dní po tom průšvihy v roce 2014. Byla to moje první mise. Samozřejmě jsem neměl tenkrát tušení, co mě čeká, s mnoha kluky jsme se znali z posádky, ale nevěděl jsem, jak se ke mně postaví, jestli se mě ujmou, pomůžou mi a vysvětlí, co budu potřebovat. Obavy byly ale zbytečné. Ujal se mě po příjezdu hned můj velitel čety M. K., zasvětil mě, řekl mi, že budu gunner ve věži, a hodil mě mezi kluky. No, a ti se ke všemu postavili úplně skvěle. Nafasoval jsem zbraně, munici, potřebný materiál, seznámil se se samotným autem. Hned začalo mé zasvěcování do práce. Už druhý den po přiletu jsme měli jako četa výjezd mimo základnu na likvidaci nalezeného IED. Obavy samozřejmě byly, jako by měl asi každý, ale s každou další patroulou, výjezdem mimo základnu, to člověk bral už samozřejmě, asi jako když vstanete a jdete do práce... Obavy se vrátily, když jsem byl zařazen do první pěší patroly. Je pravda, že přišla docela brzo po mém příjezdu, ale přece jenom jsem byl před tím pořádkem jen v autě, sice ve věži – a že jsem tam s mou výškou docela vyčníval, ale v autě. Prostě řekli, že jdu, tak jsem šel. Věděl jsem, že jsou kolem mě kluci, na které se mohu spolehnout, uměl jsem a věděl, co mám dělat, a snažil jsem se to, co dávali kluci mně, dávat i jim... Za sebe si troufnu říct, že můj pobyt tam proběhl v pohodě, vycházeli jsme spolu a s prací, kterou jsem tam odvedl, byli snad nadřízený i kolegové spokojeni. Každopádně nikdo tam není sám za sebe, ale jeden za druhého!

Dioráma je zpracovaná do posledního detailu.

Můžete říci, co vám mise dala, ale i co vzala?

Určitě mi to dalo zkušenosti, smysl práce, vzájemný dospělý přístup, pohled na jinou kulturu, fungování obyvatel a uvědomění, že se doma v České republice máme dobře. Minimálně rozhodně líp než oni tam. A co mi to vzalo? Když jsem tam odjížděl, měl jsem syna starého tři měsíce, přítelkyni, které se to moc nezamlouvalo, obzvláště po tom incidentu, ale smířila se s tím a hlavně vydržela a jsme spolu

dodnes a máme dvě děti. Osobně mi to asi nic nevzalo, nebo si alespoň nic neuvědomuji. Myslím si, že když jsou v kolektivu – jak rodině, tak pracovním – rozumní lidé, funguje tam legrace, zodpovědnost, přístup, tak se dá zvládnout hodně věcí.

A co modelářina, jak jste se k ní dostal?

Začal jsem už jako dítě. Dřív to bylo ale jen takové splácání nějakého plastu, přetření ušmudlaným štětcem a hotovo. Plně jsem se k tomu vrátil po Afgoši. Chtěl jsem nějakou zábavu, vidět za sebou výsledek, mít se na co zpětně podívat... Takže jsem si po návratu pořídil sadu pro airbrush, nějaké barvy a můj první model – tank T-72. Manželka mu říká Beruška. Výsledek opravdu nic moc, ale nedalo mi to, pořídil jsem si podstatně dražší model Buffalo 6x6 v měřítku 1:35 a dal jsem do toho víc snahy. Stále se považuju za naprostého amatéra a mám se co učit, ale myslím si, že výsledky jsou čím dál tím lepší. Zkusil jsem postavit i model Humvee po najetí na IED a myslím, že to se také povedlo. Ale to vše byly začátky, řídil jsem se metodou pokus-omyl. Teď jsem dodělal svůj Memory of Afghanistan, jak jsem tuto diorámu pojmenoval, a mám rozdělaný model 6x6 U.S. Cougar, opět ne jen jako samostatný model, ale jako diorámu.

Je pro vás Afghánistán oním hnacím motorem, jak se zlepšit a vymýšlet stále náročnější modely?

Ta myšlenka vrátit se k modelování přišla hned při příletu do Bagrámu v roce 2014. Když jsem tam vystupoval z letadla a uviděl ten ruch na letišti, pozoroval všechnu tu techniku – bojová vozidla, nákladáky, vrtulníky... Všecko to člověk vídá jenom ve filmu, a já to viděl na vlastní oči a chtěl si prostě postavit něco, co

jsem tam používal, co nás chránilo... Nějakou upomínku na mou misi. Během pobytu v Bagrámu jsem si v duchu plánoval, jak se vrátím k modelářství, a při tom mě napadlo, že bych tohle všechno mohl spojit do jednoho celku, postavit si auto, se kterým jsme tam jezdili, a zároveň vytvořit vzpomínku na kluky, kteří se nezvládli vrátit domů ke svým rodinám. Ale než jsem se pustil do samotné tvorby mého Memory of Afghanistan, zkusil jsem získat zkušenosti na jiných modelech. Přece jenom tenhle plán pietní diorámy měl pro mě nějaký význam a chtěl jsem, aby to mělo pěkný výsledek. Tato dioráma nebyla myšlena jako vzpomínka pouze na příslušníky 4. brn, ale na všechny, kteří se nezvládli bohužel vrátit domů k rodinám a zůstali tam. Ale v životě mě nenapadlo, že tento můj model bude mít takovou odezvu mezi lidmi. To mě potěšilo ohromně!

Důstojná připomínka to rozhodně je. Jak dlouho taková dioráma vzniká a jaká jsou největší úskalí?

To je asi individuální. Vše se odvíjí podle zkušeností, finančních možností a tak. Spousta

„Morbo“ na misi v Afghánistánu

věcí se dá pořídit na internetu, ale jsou věci, které prostě neseženeš. Třeba T-wally jsem nikde nesehnal. Tak to zbylo na mě. Začal jsem studovat fotky, hledat na internetu a dávat dohromady samotné rozměry. To vše šlo na papír, vyrobil jsem dřevěnou zeď z balzy a pak samotnou formu. A z ní už vylezly hotové zdi. Pak přišlo na řadu barvení a patinování. Kdyby měl člověk finance, tak si spoustu věcí pořídí už hotových a práce na modelu by šla rychleji. Ale když si spoustu věcí modelář vyrábí z materiálů „co dům dá“, tak se samozřejmě celá stavba časově protáhne.

Co tedy bylo nejnáročnější?

Řekl bych, že samotná výroba toho T-wallu. Sehnat rozměry, převést to do určitého měřítko, přiblížit to co nejvíce k realitě. Chyby to samozřejmě má, ale co je v životě dokonalé?

I ta reálná zeď, i skutečné vozidlo mají nějaké nedostatky. A jak jsem se zmínil, jsem amatér, stále modelář-začátečník.

Vaše dioráma měla spoustu ohlasů, stovky komentářů a sdílení. Jaké to pro vás bylo, když jste po té spoustě práce četl ohlasy kamarádů, modelářů, ale i lidí na sociálních sítích, které jste vůbec neznal?

Ohlasy mě právě dost překvapily. Očekával jsem spíše nějakou kritiku jako „Tohle je špatně, takhle to být nemůže...“ a tak, ale kupodivu ne. V mojí skupině modelářů to mělo nespočet pozitivních komentářů, lajků a dokonce i sdílení, díky kterým se to dostalo tak daleko mezi lidi, že mi večer tentýž den psala na telefon teta Martina Marcina, příslušníka tábořského praporu, který zahynul se svými

kolegy v Afghánistánu v roce 2018. Poděkovala mi za to, že se nezapomíná a tahle forma vzpomínky je podle ní milá a důstojná.

Tomáši, a na jaké další vaše modely se můžeme těšit?

Mám rozdělaný 6x6 U.S. Cougar, zas zasazený do afghánského prostředí a opět v měřítku 1:35, a až to dodělám, tak tu mám nachystaného železného krasavce z druhé světové války, tank Tiger I, který jsem dostal jako dárek od manželky. K němu ale musím vymyslet nějakou diorámu... Mám představu tanku, který si už prošel nějakým bojem, je poničený od střel a na své základně doplňuje palivo a střelivo. Ale to hodně předbímám.

Připravil Michal Voska, foto: des. Tomáš „Morbo“ Kolovrátník

PF
A2022

